

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

VOL. XLV

Price 10¢

ANTRADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 14, 1961

Kaina 10 c.

Nr. 268

KAIP SOVIETŲ SĄJUNGOS ŠNIPAI IŠVOGĖ JAV ATOMINĖS PASLAPTIS

Chruščevas negalėtų taip pasaulio terorizuoti savo atominėmis bombomis, jei sovietų šnipai nebūtų išvogę amerikiečių specialistų įvykdytą atradimų

Svarbiausias atominių tyrimų paslaptis, amerikiečių surinktas per keletą metų ir kainavusias milijonus dolerių, sovietų šnipai dar prieš pirmos atominės bombos išspirogindimą Hirošimoje, išvogę iš JAV ir perdavę Sovietams. Apie tai yra skelbęs Komitetas Priešamerikinei Veiklai Tirti, o dabar apie tai pakartotinai rašo "Chicago Tribune". Sovietų agentai sistemingai vogė atominę paslaptį, ir rusų mokslininkai savo atominiuose tyrimuose turėjo labai svarbią paramą. Eks pertai sako, kad dabar Chruščevas negalėtų taip pasaulio terorizuoti savo atominėmis bombomis, jeigu sovietų šnipai nebūtų išvogę amerikiečių atomo specialistų įvykdytą atradimų. Dėl to ir gen. A. Trudeauau, JAV armijos tyrimų vadovas, sako: "Sovietų technologijos tokia pažanga yra pasiekta daugiausia sėkmingu Sovietų šnipų veikimu, kaip jų mokslinio aparato laimėjimais, nors jis ir yra neblogas. Norėčiau, kad aš tuo klausimu galėčiau daugiau kalbėti, panaudodamas kai kuriuos mums žinomus naujus atsitiktumus".

Stalinas užliarmino šnipus

Dabar amerikiečiai patyrė, kad kai tik 1942 m. Rooseveltas slapta paskyrė stambiausią drašiamą bandymui — pasiekti kontroliuojamą uranijaus 235 atominį skaldymą, vedantį į atominę energiją panaudojimą, apie tai po keleto dienų jau žinojo Stalinas. Jisai užliarmino sovietų šnipus Britanijoje, Kanadoje ir JAV, kad jie parūpintų pilnas informacijas tuo reikalu.

Atominis amžius prasidėjo 1942 m. gruodžio 2 d., kada Chicagoje, po Staggs stadiono pastatais, esančiais prie Chicago universiteto, mokslininkai pasiekė pirmos atominių reakcijų grandies grafito sferoje, kur buvo sudėta apie 12 tonų uranijaus ir kitų elementų.

Šnipų veikimo laukas

Nuo tada šiuos įvykius pradėjo rūpestingai sekti sovietų šnipai Chicagoje ir kitose vietose, kur buvo įrengtos atominių tyrimų laboratorijos: Oak Ridge, Tenn., Hanford, Wash. ir Los Alamos, N. M.

Nuo pirmų bandymų Chicagoje praėjo 32 mėnesiai, kol New Mexico nuoslojoje vietovėje buvo 1945 m. birželio mėnesį išspirogindinta pirmoji bandymo atominė bomba. Po trijų savaičių jau buvo išspirogindinta atominė bomba Hirošimoje.

KALENDORIUS

Lapkričio 14 d.: Sv. Juozapas, Saulėnė.

Lapkričio 15 d.: Sv. Albertas Did., Vaidila, Zilinė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — apsiniaušė, apie 40 laipsnių; rytų — dalinai apsiniaušė, šilčiau.

Saulė teka 6:38, leidžias 4:32.

Visą tą laiką Sovietų šnipai, kurių daugelis buvo amerikiečių apmokami tarnautojai, vis smulkiai informavo Maskvą. Daugelis jų perduodavo žinias per vadinamą Arturą Adams, kuris New Yorke įkūrė vadinamąs Technikos laboratorijas. Jis tas žinias perduodavo Rusijos vicekonsului Pavel Michailovui, kuris diplomatinio paštu jas skubiai siųsdavo į Maskvą.

FBI suseka Sovietų šnipus

FBI netrukus išaiškino Adamso špiuno darbus, tačiau tuo metu amerikiečiai nenorėjo pyktis su rusais. Adams nebuvo areštuotas ir jis tuoj po Hirošimos bombos išspirogindimo išnyko. Tuo pačiu metu New York ke dar sėkmingiau dirbo sovietų šnipai Julius ir Ethel Rosenbergai, kilę iš Lietuvos. Jie buvo susekti per amerikiečių chemiką Harry Gold, kuris buvo Rusijos paskirtas špiuno ryšininku su atominės srities vadovaujama mokslininku dr. Klaus Fuchs. Jis 1933 m. buvo išbėgęs iš Vokietijos, tapęs britų piliečiu ir jam buvo patikėtos labai svarbios britų paslaptys.

Kai 1941 m. jis buvo paskirtas tyrinėjimams atominės energijos srityje, jis tuojau susirūš su Sovietų špiuno tinklu. Tas dr. Fuchs 1943 m. su keliais rinkiniais britų mokslininkais buvo atsiųstas į JAV padėti talkinti atominės bombos projekte. Rusai jam liepė informaciją perduoti minėtam Gold, kuris žinias perdavinėjo Sovietų konsulatui. Dr. Fuchs grįžo į Angliją 1946 m., 1950 m. buvo areštuotas ir prisipažino šnipinėjęs.

Tuoju buvo JAV-se areštuotas ir Gold. Jis prisipažino šnipinėjęs nuo 1935 m. Jo pranešimu buvo areštuotas armijos šerzantas Dovydas Greenglass, dir

bęs Los Alamos, kuris ir išdavė Rosenbergas. Jų teismo metu 1951 m. paaiškėjo didelis Sovietų šnipų sėkmingumas. Pvz. teisme prie uždary durų šnipas Greenglass pademonstravo atominės bombos schemą, kokią jis perdavė Rosenbergam persiųsti į Rusiją. Teisman iškviesti ekspertai patvirtino, kad tai buvo tikras šnipas JAV atominės bombos, 1946 m. numestos ant Nagasaki. Rosenbergai buvo nuteisti mirti.

J. Daugl.

Didesnis Rytų Europos tautų reikalų supratimas

Iš PET delegatūros Bonnoje veiklos

BONNA, Vokietija. — Šių metų spalio 30 ir 31 dienomis Bonnoje įvyko Pavergtųjų Europos Tautų seimo (PET) Vokietijos delegatūros posėdis, kurį atidaro ligišolinis delegatūros pirmininkas dr. P. Karvelis. Iš lietuvių buvo dr. Vlisko Vykd. Tarybos pirmininkas J. Glemža ir J. Norkaitis.

Posėdyje dalyvavo atvykę iš Amerikos PET pirmininkas Nagy, Lietuvos delegacijos p-kas V. Sidzikauskas, Latvijos delegacijos p-kas dr. V. Masens ir PET sekretorius Costa Brutus (Rumunija). Jie papasakojo apie kelionę po Europą ir svarbius pasiekimus Londone, Paryžiuje, Bonnoje, Genevoje. Lankantis tų kraštų sostinėse, ypač Vokietijos vyriausybės įstaigose, buvo pastebėtas didesnis Rytų Europos tautų reikalų supratimas, jei nepasakytų didesnis palankumas. Tai yra džiuginą reiškiniai. Žinoma, yra ir reiškiniai, kurie kelia visų pavergtųjų tautų gyvą susirūpinimą. Tos tautos ir jų atstovai ypač laisvajame pasaulyje

turės būti ateityje labai budrūs, apdairūs, veikūs.

Britanijos pagalba Indijai

NEW DELHI, Indija. — Britanija paskolins Indijai 4 milijonus svarų (14 milijonų dolerių), kad pagelbėtų jai vykdyti trečiąją penkerių metų planą. Tai yra dalis paskolos iš 90 milijonų svarų (252 milijonų dol.), kurią Britanija pažadėjo pagelbėti planą įvykdyti. Plano vykdymas pradėtas praėjusį balandžio mėnesį.

— Pietų Korėjos vyriausybės vadovs gen. Park Chung Hee vakar buvo sustojęs Chicagoje aplankyti savo tautiečių. Jį lydint 50 automobilių iš O'Hare areldromo į Chicago prie Northwest Expressway susidūrė penki automobiliai ir septyni asmenys buvo sužeisti, bet nė vienas nebuvo sužeistas iš Pietų Korėjos gen. Park delegacijos. Vakar jis išvyko iš Chicago į Vašingtoną, kur prašys dar daugiau paskolų Pietų Korėjai.

— Anthony Drexel Biddle, 64 metų, JAV ambasadorius Ispanijoje, vakar mirė Vašingtone, kur jį ištiko širdies smūgis jam besigydant nuo plaučių vėžio.

• Sovietų Sąjunga ir Indonezija pasirašė sutartį atidaryti lėktuvais komercinius skridimus tarp Maskvos ir Jakartos.

Diktatorius Nikita Chruščevas, pasmerkęs buvusį diktatorių Staliną dėl jo baisiausių nusikaltimų ir pamatęs savo priespaudos darbus pavergtose Lietuvoje ir kituose kraštuose, nusigandęs skrenda pas dievaitį Marsą pasitarti; ypač po to, kai paaiškėjo, kad Stalino agentai išvogė iš Amerikos atominę paslaptį.

VAKARŲ VOKIETIJOS AMBASADORIUI IŠ MASKVOS ĮSAKYTA TUOJAU GRĮŽTI NAMO

Kroll ir Nikitos Chruščevo pasikalbėjimai įklampino Bonną

BONNA. — Vakarų Vokietijos vyriausybė yra nustebinta savo ambasadoriaus Maskvoje pažiūromis, pareikštomis Sovietų Sąjungos diktatoriui Nikitai Chruščevui Berlyno klausimu. Tai užvakar atskleidė patikimi šaltiniai.

Politiniai informuotojai, artimi užsienio reikalų ministerijai, paneigė, kad Vakarų Vokietijos ambasadorius Hans Kroll išreiškęs Bonnos vyriausybės politiką savo pasikalbėjime su Chruščevu praėjusį ketvirtadienį.

Jie patvirtino, jog Kroll, išryškindamas savo asmeninį pažiūrą, pateikė Chruščevui kaip pašalinti Berlyno krizę.

Informuotojai patvirtino Washingtono pranešimus, kad Kroll pareiškė Chruščevui:

1. Keturių didžiųjų valstybės turėtų sudaryti sutartį, garantuojančią Berlyno laisvę, su siekimu su miestu ir sąjungininkų testinamą mieste.

2. Rusija ir Rytų Vokietija turėtų sudaryti sutartį, kad Rytų Vokietija paisyty keturių didžiųjų susitarimą.

3. Susitarimas turėtų būti tarp Berlyno ir Rytų Vokietijos.

jos, kaip ir vakariečių sąjungininkų, liečiant techninius Berlyno veiklos reikalus.

4. Sovietų Sąjunga ir Vakarų valstybės turėtų susitarti dėl Vokietijos taikos sutarties derėtų Rytų-Vakarų nusiginklavimo klausimu.

5. Taikos ir nusiginklavimo derybos turėtų vykti atskirai, bet vienu metu.

— Vakarų Vokietijos ambasadorius Maskvoje Hans Kroll iškviestas į Bonną. Kanclerio Adenauerio vyriausybė įsakė ambasadoriui Kroll iš Maskvos tuojau važiuoti namo pasiaiškinti, ką jis ten praėjusį ketvirtadienį kalbėjęs su sovietų diktatorium Chruščevu. Pasak kai kurių politinių stebėtojų pranešimo, Kroll daugiau kalbėjęs su siūles būdus išspręsti Berlyno krizę, negu pats Kremiaus valdovas.

— Buvęs Prancūzijos premjeras Paul Reynaud šioms dienoms kaltino Vakarų Europą, jog jai nepasisekė kariniais stiprėti, kad galėtų apginti savo gyvenimą ir garbę.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Dominikonų Respublikos karinių dalinių vyriausias vadovas gen. Rafael L. Trujillo jr. lapkričio 12 dieną pasilė iš šalies, kad įvyktų visių viešų vietų. Jis parašė prezidentui Balaguer laiška, ragindamas, jei yra reikalingas, pašalinti jo tėvo vardą iš visų viešųjų vietų, įstaigų, gatvių ir provincijų.

— Veneculoje vakar buvo ramu, nutraukus diplomatinis santykius su Kuba lapkričio 11 dieną.

— Hamburgo miesto rinkimuose vakar laimėjo socialdemokratai, kurie ketverius metus kontroliuos Vakarų Vokietijoje didžiausią miestą.

— Kongo kareiviai kovoja katangiečius karius netoli Katango šiaurinėje Katangoje.

— Jungtinių Tautų Saugumo taryba rytoj svarstys Kongo klausimą. Užvakar Belgijos užsienio reikalų ministras Spaak atvyko į New Yorką kalbėti Kongo reikalais. Etiopija pasiūlė, kad Jungtinės Tautos panaudotų jėgą pašalinti užsieniečius samdinius iš Katangos provincijos.

Korėjos režimas amnestavo buvusį premierą

SEOULAS, Korėja. — Pietų Korėjos karinė vyriausybė lapkričio 10 dieną paleido iš kalėjų buvusį premjerą John M. Chang ir daugumą jo ministrų kabineto narių.

Vyriausybė padarė amnestiją kai kuriems kaliniams išvakarėse išvykimo gen. Park Chung Hee, tarybos vado, į Jungtines Amerikos Valstybes. Gen. Park Amerikoje viešės 10 dienų.

— Aleksandras Šalipinas vakar pašalintas iš Sovietų Sąjungos slaptosios policijos viršininko pareigų; jo vieton paskirtas VI. Semicastini vaidinęs neinažą rolę rašytojo Boriso Pasternako pasmerkime.

New Yorko gubernatorių Nelson Rockefeller pareiškė korespondentams Albany mieste, kad respublikonai stiprėja, nors ir pralaimėjo New Yorko mieste ir New Jersey rinkimuose. (UPI)

Gydytojų \$1,000 kompozitoriui Banaičiui

CLEVELANDAS. — Ohio Lietuvių Gydytojų draugija, praėjusį šeštadienį susirinkusi posėdžio Clevelande, paskyrė \$1,000 kompozitoriui K. Banaičiui, sukūrusiam lietuvišką operą "Jūratė ir Kastytis". Minėtoji Ohio Lietuvių Gydytojų draugija parodo didelį lietuviškų kultūrinių reikalų įvertinimą, jau penktą kartą paskirdama po tūkstantinę asmenims ir vienetams, pasižymėjusiems lietuviškos kultūros ugdymo pastangose.

Graikų rinkimų klausimu

ATENAI. — Apie 400 Atėnų advokatų savo susirinkime lapkričio 9 dieną pasmerkė spalio 29 dieną visuotinius rinkimus, nes, girdi, jie esą suklustoti. Valdžia vėl teko konservatorių partijai, kuriai vadovauja premjeras Constantine Caramanlis. Organizacija pareiškė, jog ji nieko bendro neturi su susirinkimu, kuris buvo sukvietas kairiojo sparno.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— Prezidentas Kennedy vakar pasiuntė raštą penkiolikos šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) valstybių parlamentarams, susirinkusiems Paryžiuje, pažadėdamas visomis pastangomis dirbti stipresnei sąjungininkų vienybei.

— Prezidentas Kennedy nominavo Oklahomos gubernatorių Howard Edmondson (demo krata) į komisiją, kuri studijuos Tunisijos ekonominio išvystymo planus. Komisijos pirmininkas yra dr. Gardner Patterson, direktorius Woodrow Wilson mokyklos viešųjų ir užsienio reikalams Princeton universitete. Grupė vyko lapkričio 13 dieną į Tunisiją.

Planuoja Taipei mieste įsteigti universitetą.

TAIPEI, Formosa. — Planuojama Taipei mieste įsteigti universitetą, kuris bus pavadintas Sun Yat-sen vardu, Kinijos respublikos įsteigėjas.

Portugalai balsuotojai sudavė smūgį Salazaro kritikams

LISABONA, Portugalija. — Premjero Antonio de Oliveira Salazaro vyriausybė vakar rinkimuose vėl grįžo į valdžią. Rinkimuose nebuvo opozicijos atstovų, nes jie pasitraukė.

Vyriausybė patenkinta rinkimais, nes juose dalyvavo 70-80 procentų balsuotojų. Salazaro kritikai ragino žmones nedalyvauti balsavimuose.

Salazaro tautinės sąjungos sąjūdis pareiškė, jog daug daugiau žmonių dalyvavo balsavimuose nei buvo numatyta — "pralenkė visus lūkesčius".

59 opozicijos kandidatai ištraukė savo pavardes praėjusią savaitę, teigdami, jog "negali būti tikrų rinkimų dabartinės politinės sąlygose".

Rašo DR. AL. RACKUS

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

4342 Archer Ave., Chicago, 32

NAMUS REIKIA VĖDINTI

Kai lauke yra dargana, šalta ir šurpu, žmonės daugiausia būna užsidarę kambariuose. Daug kas bijosi skersvėjo, kiti gi taupumo sumetimais, kad šiluma neišgaruotų, uždaro langus akliai ir kiekvieną plyšį užkams.

Kas yra žmogui brangiau, ar anglių tonas ar sveikata? Gyveną sandariai uždarytose kambariuose be tinkamos ventiliacijos, žmonės palengvė savo sveikatą naikiną.

Civilizuotoje Amerikoje lietuviai pramoko nevalgyti sušęsto maisto, negerti drumzlinio vandens, todėl čia niekas ir šiltneseris. Tūkstančiai lietuvių čia paseno ir švariai gyvena, gal dar švariau negu kiti. Tačiau dar dauguma nesupranta, ar užsimiršta, kad yra nesveika ir net pavojinga kvėpuoti suterštu orą.

Ne visi supranta kaip ausuojamas oras tampa užduota kambarioje genda. Išsilaus tame ore deguonies (oksigeno) kiekis sumažėja, o anglirūgštės (karbono dioksido) kiekis padaugėja. Deguonis teikia gyvybę, o anglirūgštė žmogaus sistemai yra nuodingas elementas. Kai kambario ore atsiranda per daug anglirūgštės, tai tokį orą kvėpuojant galima sugadinti savo sveikatą, galima net apsinuodinti.

Sugedusį orą kvėpuojantis patampa neatidus; jis dūsta, jam gaiva svaigsta, tinkuoją, skauda. O jei oras kambarioje yra per daug sušvinkęs — sugedęs, tai žmogus ne tik svaigsta, bet ir apalsta. Tai dažnai pasitaiko, ypač ten, kur didesnis žmonių būrys neventiluoja moje vietoje susirenka.

Kai mokyklos kambarioje oras sugenda, tai štai kas pasidaro: mokiniai pradeda nerimauti, patampa piktai, nežaliai aiškiai mintyti, jų atmintis susilpnėja, negali tinkamai mokytis. Užtat mokyklose mokytojai dažnai kambarius vėdina. Ir jei įėjus vaikui nesiseka pamokas išmokti, žiūrėkit, ar jų būte kambario oras yra pakankamai tyras.

Studentams svarbiausia yra gauti pakankamai tyro oro, kad geriau sektųsi mokyti.

Lėgioniams visų svarbiausia yra alsuoti tyrą orą, kad sekmingiau sveiktų.

Sveikiams labai svarbu kvėpuoti tyru orą, norint išvengti ligos. O kas gi geros sveikatos nenori?

Tyras oras stiprina žmogaus kraują, o sugedęs, sušvinkęs oras silpnina kraujo atsparumą prieš ligas. Kai susilpnėjęs kraujo raudonieji skritulukai,

negavę pakankamai deguonio, negali jo teikti smegenims ir nervų sistemai, tuomet nervai susilpsta ir atsiranda visokie negalavimai. O tai paruošia dirvą visokioms infekcinėms ligoms; ir ne tik infekcinėms, bet ir rimtoms sisteminėms ligoms.

Žiemos metu labiau visokios ligos siaučia. Ypač slogos, džiova, pneumonija ir kitokios plaučių bei kraujo ligos labiau prie žmogaus kabinasi, o tai todėl, kad šurpiam orui esant, žmogus daugiausia būna tvankiame kambarioje, rečiau saulės spindulių gauna, mažiau gauna alsuoti tyro oro. Bet kodėl Alas kuo eskimomai per istisą ilgą žiemą savo lediniuose namuose gyvena, dvokiantį orą viduje alsuoja, per pusmetį saulės nemato ir neišmiršta? Taigi mat, mes lietuviai nepriklausome nei eskimui, nei hibernuojančių meškų veislei...

Mūsų sveikatai tyras oras yra svarbiau negu maistas ar šiluma.

Seimininkės privalo kasdien pravėdinti kambarius, jei nori išsaugoti savo šeimynos sveikatą. Ypač miegamieji kambariai privalo būti gerai vėdinami. Miegoti yra sveikiausia vėsiam kambarioje, kai oras yra švarus, kai lango viršus yra bent keletą colių praviras, kai užklojama yra šilta.

DAKTARO ATSAKYMAI I KLAUSIMUS

Klausia A. E. Per lenkų radijo programą "Polskie ranne ptaszki" p. Jaworowski pranešė, esą vienas žymus Amerikos gydytojas, de ja nesusipėjau įsitemti jo pavardės, paskelbęs, kad geriantieji pieną yra savižudžiai; kad pienas turis nuodingų riebalų, nuo kurių žmonės įgauna širdies ligą. Pienas, girdi, esąs geras gerti tik kūdikiui iki 1 metų amžiaus. Išgirdus tokią naujieną net baisu pasidaryti. Juk pieną kaip maistą idealizavome visuomet, tiek mes lietuviai, tiek ir vokiečiai. Jūs viename atsakyme taip pat skaičiau, kad seniams žmonėms geriausias maistas yra pienas. Kas čia darosi Amerikoje? Neseniai nuvertino klausimus dėl cholesterolio — vieno iš didžiausių kaltininkų sklerozės. Gi gyvuliniai riebalai pasmerkti galutinai. Jau pradeda atgrasinti nuo pomidorų, kurie ne taip seniai buvo peršami dėl vitamino C. Lauksime, kokie išdys dar nauji žmogaus priešai maisto pavidale. O jau nubraukus ša-

Neimk vaistų, kitam prirašytų; jeigu pagelbėjo kitam, tai dar nereikia, kad tie vaistai padės tau. Aukščiau paduotus perspėjimus skelbia JAV Medicinos draugija, primindama, kad jų nesilaikant, galima sveikatai pakenkti. (Central Press).

lin pienelį ir jo produktus, tikrai būtų liūdna.

Atsakymas A. E. — "Visokio svieto su visokiom galvomis yra ant svieto" — sako žemaičių priežodis. Tad ir plepalai, kuriais p. Jaworowski transliavo per radijo programą "Polskie ranne ptaszki", kad pienas turis nuodingų riebalų, nuo kurių žmonės įgauna širdies ligą, — yra tik "Polskie kaczki". Tikrėnėje, geras nefalsuotas pienas yra geriausias maistas nuo pat gimimo dienos iki gyvenimo pabaigos.

Atsakymas M. S. — Jei jau daug metų turi chronišką tiu-

bos uždegimą, kaip savo laiske rašai, ir iki šiol nemirsi, tai gali būti rami, greit nemirsi. Gi tas daktaas, kuris tamstai pasakė, kad nėra būtino reikalo operuoti, matytis yra gan sąžiningas; gi kitas, kurs tamstą baugina ir ragina skubiai pasiūti operacijai, tur-būt yra per daug ambicingas...

Atsakymas K. J. — Kiekvienas suplotas grūdas greičiau suverda. Avizos, suplotos ar nesuplotos, tiek žasiai, tiek arkliai, na ir žmogui yra geras maistas — ne nuodingas, o stiprinantis ir vertingas maistas, ypač jei valgoma su pienu ar su sviestu.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Baltimore, Md.

Dail. O. Rūkštelės kūrinių paroda

Baltimore pagaliau susilauks realistinės pakraipos tapytojo, kurio paveikslius publika geriau supranta ir todėl jais daugiau domisi. Šio mėnesio 18 ir 19 d. Baltimore's Lietuvių salėje, 851 Hollins g-vė, įvyks dail. Antano Rūkštelės kūrinių paroda.

Iki šiol baltimoriečiai turėjo progos susipažinti su keleriais mūsų dailininkų kūrinių. Prieš trejetą metų buvo dailininko Juozo Pautieniaus paroda, šiemet — dailininko Bagdono ir baltimoriečių dailininkų: tapytojos Sandros Čipkienės ir skulptoriaus Donato Buračo kūrinių parodos, surengtos LB Baltimore's apylinkės v-bos. Šie pastarieji visi modernistai, mažai publikai suprantami.

Šį kartą, su dail. A. Rūkštelės paroda turėsime daugiau realistinės pakraipos kūrinių, labiau publikai suprantamų, o kai paveiksliai suprantami, tai

labiau jais ir domimasi, todėl laukiama, kad publika gausiai lankys parodą.

Be to, prof. Rūkštelė žadėjo padaryti du praeisimus, vieną apie modernaus meno kryptis ir stilis ir antrą apie genialaus mistiko ir abstraktisto Mikalojaus Čiurlionio kūrybą. Šie met kaip tik sukako 50 metų nuo to genialaus mehininko, kartu muziko ir tapytojo, mirties.

Baltimorėje paroda bus atidaryta šeštadienį, lapkričio 18 d. nuo 10 val. ryto ir tęsis iki sekmadienio vakaro. Parodos oficialus atidarymas ir pirmoji paskaita apie modernaus meno sroves bus šeštadienį 6 val. vakaro, o apie Čiurlionį — sekmadienį 5 val. p.p.

Baltimoriečiai ir vašingtonie-

VALYMAS

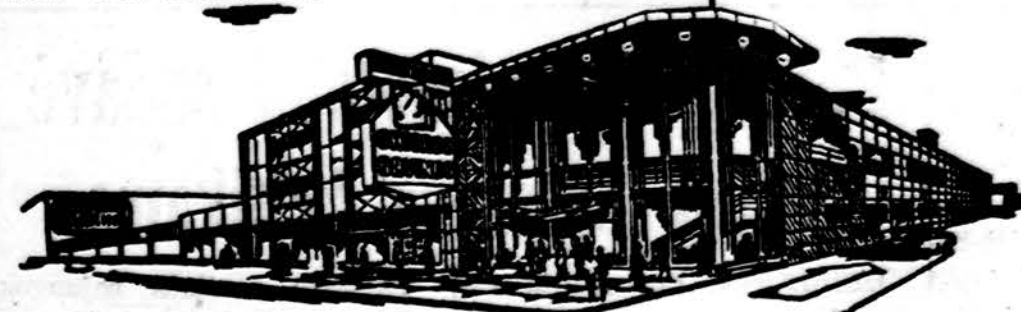
KILIMAI, APMUSTI BALDAI, SIENOS (TAIP PAT DAZYMAS) IR GRINDYS

Telef. — Cliffside 4-1050

K. BUTKAUS ŽIEMINIŲ ALUMINIJAUS DURYS ir LANGAI

SKAMBINKITE DIENĄ IR VAKARĄ — PR 8-2781 IR GR 6-1760

VALANDOS:
Pirm. 12 iki 4 po piet
Antr. 9 iki 4 po piet
Treč. uždaryta visą dieną
Ketv. 9 iki 8 po piet
Penkt. 9 iki 8 po piet
Šešt. 9 iki 12:30 po piet

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų applicantams ir aprausto patarnavimo taupytojams per 37 metus.

CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausių įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje.

Taupytojų patogumui: naujais įrengimais, du dideli kiemai automobiliams (vienas įvažiuojamas iš Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigų taupantiems namams.

KVIECIAME!

Current Dividends up to 4 1/4 %

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue Tel. — GROvehill 6-7575

Chicago 36, Illinois

JOHN PAKEL, Jr. — President

JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

čiai kviečiami tą Baltimorėje dar nebuvo realistiškai kūrinių parodą ir paskaitas gausiai lankyti. Ruosia Tautinės Sąjungos Baltimore's skyrius.

Girdėti, kad sekančiam savaitgaliui ta paroda iš Baltimore's bus perkelta į Philadelphia. K. Pažemėnas

— Eucharistinis pasaulinis kongresas 1964 m. įvyks Bombėjuje, Indijoje. Tai bus jau 38-asis iš eilės. 37-sis kongresas įvyko 1960 m. Muenchene.

DR. G. ŠERNER
LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS
756 West 35th Street

TEL: Yards 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akinis
Ištisai

Ofisai ir Akinų Dirbtuvės
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas
Aparatų-Protezų. Med. bandžai. Spec. pagalbos kojosms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TEKNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEEmlock 4-1562. Nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd St.
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-11 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus. Ofiso telefonas PR 8-3229. Rez. telef. WALbrook 5-5076

Rez. HE 6-1670

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampus 47-tos ir Damen Ave.
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šešt. 2-6 val. vak.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telefonas LAfayette 2-6048. Rez. WALbrook 5-3648

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg

434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-5849; Rez. HE 4-2324

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. Pirm. ketv., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treč. šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street

(Bendra praktika ir alergija)
Valandos: pirm., antr., ketv., 2-9 val.; penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šešt. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. J. G. BYLA - BYLAITIS
Nervų-smegenų chirurgija, ligos

2737 WEST 71st STREET
Valandos tik susitarus

TEL. GROvehill 6-3409

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. vėžio ligos

TEL. ofiso — REPUBLIC 7-4900
namų — GROvehill 6-8161
Prieškelis 1 nauja ofiso.
FRANCISCO MEDICAL CENTER
2858 West 63rd Street.
Pirmą tik pagal appointmentą

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6867

DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: akuserija ir moterų ligos

2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos

2737 West 71st Street
VAL: kasdien nuo 6-8 val. vak., Šešt. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus. Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017. Ligonius priima pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 28, ILL., Tel. LUdlow 4-9599

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: \$13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. \$11.00 per year outside of Chicago and in Canada.

Prenumeratorai: Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje \$13.00 \$7.00 \$4.00 \$1.75
JAV ir Kanadoj \$11.00 \$6.00 \$3.50 \$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesumaudytų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų-rez. tel. PROspect 8-0081

DR. JANINA JAKSEVIČIUS (JOKŠA)

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Val. Pirm. ir ketv. nuo 2:30 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 9 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val. Kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šešt. uždaryta

Telefonas: GROvehill 6-1595

DR. ALDONA JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

PRITAIKO AKINIUS

2422 West Marquette Rd.

Valandos 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir šešt. tik 10-12.

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvių gydytojas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3925 West 59th Street

Val. Pirm. ir ketv. kasdien, ir penkt. nuo 1-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Šešt. 1-4 val. trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį 12 iki 4 popiet

Ofiso telefonas LAfayette 3-3210, jei neatsiliepiu, skambinti KEddie 3-2968

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 S. Archer Ave.

Val. Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak. pirm., antr., ketv. 6-8 val. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 3 val. vakare. Trečiadienį nuo 11 val. ryto — 1 val. p. p. ir 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso tel. RE 7-1168

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street

Telefonas HEEmlock 6-3545

(OFISO IR REZ.)

VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. ofiso PR 8-7773, rez. PR 8-4733

DR. A. MACIUNAS

CHIEU EGAS

2858 West 63rd Street

Val. Pirm. ir ketv. ir penkt. 1-4 p. p. antr. ir penkt. 6-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 8-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė — vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta

DR. J. V. MILERIS

NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS

5430 So. Kedzie Avenue

PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. HE 4-1562

Skambinti 2 iki 9 val. popiet kasdien, išskyrus trečiadienį.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS

GYDYTOJA-CHIRURGĖ

vidaus ligos

CHRUŠČEVO PASIŪLYMAI

Nikita Chruščevas paskutinė mis dienomis šiek tiek "sušvelnėjo". Pastarieji jo pareiškimai lyg ir rodo, kad jis dabar jau bus sukalbamamas, net nuolaidus. To "sukalbamumo" yra dvi priežastys: jo pradėtoji kova su vadinamais stalinistais, vadinams, pradėtasis komunistų partijos "valymas", ir noras bent kiek sumažinti tarptautinės politikos įtampą, kad turėtų laisvesnes rankas "stalininiam kultui" likviduoti.

"Sukalbamumas" bei "nuolaidumas" Maskvoje reiškiasi atsargiai ir, sakyti, labai gudriai.

Paviršutiniškai imant, Sovietų nauji pasiūlymai Berlyno krizės reikalu lyg atrodytų pasitraukimu nuo pirmąsio griežto ir pikto nusistatymo, nuo "Byt po vsemu" reikalavimų. Tačiau esmėje jie yra tokie pat, tik kitokia, švelnesnė forma pateikti. Pirmas iš naujųjų Kremliaus pasiūlymų yra: rusų sutikimas pripažinti Vakarų Berlynui laisvę ir laisvą prie jo priėjimą; antra — Sovietai laikys savo pareigą priversti Rytų Vokietiją pagerbti šį naują persitvarkymą; trečia — Vakarų Vokietija, Jungtinės Valstybės, Prancūzija ir Anglija turi sutikti pagerbti Rytų Vokietijos suverenitetą.

The Chicago Daily Tribune lygiai taip pat galvoja, kad, techniškai imant, atrodytų, jog Sovietai jau yra pasitraukę nuo savo pirmąsio nusistatymo, tačiau tas pasitraukimas nuo pirmesnės rusų linijos nieko nežadina Amerikai, o Sovietų Rusijai tai nieko nekainuoja. Jie nebevercia, kad Amerika darytų sutartį su Rytų Vokietija, pripažįstant jos nepriklausomybę, tačiau jie reikalauja formalaus pareiškimo apie Rytų Vokietijos suverenitetą, kas reiškia tą patį ir dar daugiau: reiškia, kad Jungtinės Valstybės išsiskada Vokietijos sujungimo idėjos.

Sis Chicago's dienraštis toliau tikrina, ir visai teisingai, kad rusų pasižadėjimai respektuoti Vakarų Berlynui laisvę nebus vykdomi, lygiai taip, kaip nebuvo įvykdyti pasižadėjimai Jaltos konferencijoje

leisti rytų ir centro Europos tautoms pačioms nuspręsti savo likimą laisvais rinkimais. "Rusija negali toleruoti laisvės bet kur, neįtraukiant į pavojų visos struktūros" — pas tebi Tribune.

Mūsų skaitytojams labai gerai yra žinoma, kodėl Berlynas yra patekęs į šias painiavas. Bet labai yra svarbu, kad ir didieji angliškioji dienraščiai jau dažniau ir smulkiau informuoja savo skaitytojus apie šias priežastis. The Tribune pasinaudojamas Chicago universiteto profesorius dr. Hans Morgenthau straipsniu, atspausdintu žurnale "Commentary", šias priežastis labai įtikinamai išryškina.

"Abudu — Churchillis ir Stalinas — žinojo, ką ir Rooseveltas turėjo žinoti, kad karo ir taikos paveldėjimas yra geresnioji teisės dalis... Sovietų Sąjungos pajėgumas užkariauti visą rytų ir didesnę centro Europos dalį sukūrė Sovietų Sąjungai galimybę kontroliuoti užkariautą teritoriją politiškai", — rašo prof. Morgenthau. Toliau, jis sako, Rytų Europa galėjo būti išlaisvinta, ir Vokietija sujungta tik pergalės kare. "Mes neįėjome į karą šiam tikslui, turėdami atominius pabūklus, nei nerėmėme Vengrijos sukilimo 1956 m. Trumpai, mūsų veiksmai nevykdė mūsų politinių pasižadėjimų, bet šis faktas nebuvo aiškus, kol Chruščevas neįsiskandė mūsų blefo" — prideda Tribune.

Bet, liūdniausia šios visos Berlyno problemos dalis yra ta, kad, kaip rašo Tribune, Sovietų Sąjunga 1945 m. nebuvo pajėgi, be kitų pagalbos, užkariauti rytų ir centro Europą. "Mes galėjome būti pirmieji Berlyne ir Prahoje, jei kariuomenei nebūtų įsakta sustoti siekti to tikslo ir po to pasitraukti iš pozicijų, kurias ji jau buvo pasiekusi" — teigia laikraštis. Ir tai yra visiems žinomas faktas.

Tai, kas buvo pasėta, tas dabar tenka pauti. Bet toji plūtis būtų dar skaudesnė ir net tragiška, jei dar ir dabar Vakarai patikėtų Maskvai ir priimtų Chruščevo blefą už tikrą pinigą.

Portugalija neteisingai apkaltinta ir pasmerkta

P. GAUCYS

Dar visai neseniai Jungtinės Tautos pasmerkė Portugaliją už roro vaizdą. Dabos likimą per tariamą terorą Angoloje ir pareikalavo įsileisti jos paskirtą komisiją patikrinti būklę vietoje. Kaip žinome, Portugalija su pasipiktinimu atmetė tą reikalavimą ir už tą tariamą terorą bei komisijos neįsileidimą visam pasauly buvo peikiama. Bet, štai, tik ką grįžęs iš Angolos buvęs amerikiečių Vakarų Berlyno karo komendantas ir dabartinis New Yorko universiteto viceprezidentas gen. F. L. Howley Reader's Digest paskelbė savo įspūdžius, kurie rodo, kad visų tikimas čiabuvių tautinis sukilimas Angoloje buvo tik genčių fetišizmo mišinys, klastingai kitų kraštų komunistų pakurstytas. Gen. Howley mums duoda tokį vaizdą:

"Kai laukinis terorą be jokio įspėjimo pradėjo siausti Angolos maizyėje Damboje, daugelis juodųjų, o taip pat ir baltųjų bei mišrių subėgo į bažnyčią. Tėvas Petras nuramino juos ir pats vienas išėjo susitikti su besieratinčia minia.

Kunigas su kryžiumi — nužudytas

Nešdamas aukštai iškeltą kryžių, jis artėjo prie užpuolikų, švelniai kreipdamasis į juos. Bet jie neleido jam ilgai kalbėti. Jų vadai greitai jį paguldė savo ilgais, švintiniais peiliais, o tada minia metėsi prie jo kūno. Jis buvo sukopotas į mažių gabalėlius taip, kad "Dievas nebegalėtų jo vėl sudėti". Po to įmiršę žudikai įsiveržė į bažnyčią ir nužudė visus vyrus, moteris ir vaikus.

Šią baisią istoriją aš girdėjau, netrukus po įvykių Mkabojė, netoli tos šiuropios vietos.

čios, nes jau daug kartų įrodėta, kad bolševizmas yra atsilikęs ir negali išspręsti jokių problemų, nei būties klausimų.

Viel tie, kurie Vakaruose užmiršta mūsų partizanų kovas, užmiršta kunigų ir tikinčiųjų persekiojimą, o demonstruoja žodžiu ar raštu ar nuotraukomis tik komunizmo šviesesnes puses, yra kolaborantai, nes jie stiprina tikėjimą komunizmu ir didina jo neišvengiamumą mitą.

P. Janulis

Tai tik vienas iš daugelio tevyvų liudininkais, aš noriu paliudyti, kad kraujolaida, propagandos išgarsinta kaip nacionalistinis sukilimas, neturi nieko bendro su juo. Iš tikrųjų, tai yra fetišizmo ir genčių kovų aprašas tarp žmonių, neturinčių nuovokos, kas yra nepriklausomybė ir tautybė. Tą maištą palyginti su Jeffersono idealais yra juokinga, juo labiau, kad už to "maišto" slapstosi komunistai.

Žudyk! Žudyk!

Šitie žodžiai yra išrėžti ant vėzdų, kurių keletą aš parsivežiau kaip niūrius prisiminimus.

"Mata! Mata!" (Žudyk! Žudyk!) ir UPA (Angolos Tautybių s-ga), kurios štabas Kongo. Jos vadas — Holden Roberto (vienas jo vardų) remia prokomunistinį Lumumbą. Angolos siena su Kongu tęsiasi 1.100 mylių, ir dauguma afrikiečių, įsitraukusių į riaušes, priklauso Bakongo ir Kimbundu gentims, gyvenančioms abiejose Kongo-Angolos pasieniuose.

Šie apkeliauvai 4.000 mylių po (Nukelta į 6 psl.)

Bet, aplankęs siautėjimo vie-

Maj. Robert White (vidury) yra sveikinamas pulk. Yeager (kairėje) ir brig. gen. Branch po to, kai jis pasiekė raketiniu lėktuvu 4.070 mylių greitį per valandą, lėktuvų bandymų metu Edwards oro jėgų bazėje Calif.

Europos sujungimo besiekiant

Bendrosios rinkos valstybių laimėjimai ir problemos

Europos sujungimo idėja kaskart įgauna ryškesnes formas. Jau vyksta bendri valstybininkų - parlamentarų posėdžiai ir yra gerokai pasistūmėjęs ūkinis bendradarbiavimas. Šešios valstybės: Prancūzija, Vakarų Vokietija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas jau nuo anksčiau buvo sudariusios vadinamą bendrąją rinką (europiečių ekonominę sąjungą), o dabar vyksta pasitarimai dėl Britanijos įsijungimo į ją. Pasitarimai vyksta Briuselyje, dalyvaujant minėtų kraštų kabinėtų ministeriams.

Europos Bendrosios rinkos sąjunga veikia jau ketveri metai, ir gali pasidžiaugti pasiekimu. Į tą rinką įsijungusios valstybės pildė savo įsipareigojimus ir tų kraštų gyventojai turėjo iš to naudos. Ypač sklandžiai dalykai tvarkosi, kas liečia pramonės gaminius. Bendrosios rinkos sutartyje, pasirašytoje 1957 m. Romoje, bendrais bruožais buvo suminėta ir apie bendrą žemės ūkio programą bei apie laisvą prekybą žemės ūkio gaminiiais, nors ir nebuvo nustatytos muitų lengvatos toje srityje.

Žemės ūkis sudaro problemą

Tačiau kaip tik šis punktas ir sudaro Europos Bendrąją rinkai pavojų. Tos sąjungos narys Prancūzija yra vienas didžiausių žemės gaminių eksporterų. Prancūzijos pusę palaiko ir Romos sutartis, ir ji grasina, kad jeigu prieš šiu metų pabaigą nebus į Europos Bendrosios rinkos programą pilnai įjungti ir žemės ūkio gaminiai, Prancūzija užblokuos pažangą kitose bendrosios rinkos srityse. Savo reikalavimams Prancūzija kaip tik parinko kritišką laiką: šiemet baigiasi minėtos sutarties terminas ir ji atnaujinama sekančiais ketveriems metams tik bendru visų dalyvių susitarimu. Jei nebus bendro pritarimo, dėl žemės ūkio gaminių ir jeimutų lengvatos pasibaigs. Prancūzijos siūlymu ypač ne labai palanki V. Vokietija, kuri jimas ūkininkai reikalingi muitų globos.

Ūkinės sutartys su kitais ir kolonijoms

Kuriant bendrosios rinkos bloką, buvo numatyta, kad tas blokas, kaip vienetas, galės daryti ir ūkinės sutartis su neįeinančiomis į bloką valstybėmis. Šio srityje progresas irgi mažas. Sutartį pasirašant buvo numatyta pirmenybė tų valstybių kolonijoms. Dabar dauguma tų kolonijų tapo nepriklausomomis. Prancūzija vis tiek nori toms sritims pirmenybės, Vakarų Vokietija ir Olandija nori kiek galint mažiau privilegijų joms teikti.

Apskritai, padaryta didelė pažanga, kuriant muitų lengvatas ir vienybę, bet dar toli iki ūkinės unijos. Betgi Bendrosios Rinkos sąjunga dar nauja. Jeigu jai pavyks nugalėti didesnius nuomoninių skirtumus dėl žemės ūkio gaminių ir jeimutų lengvatos pasibaigs. Prancūzijos siūlymu ypač ne labai palanki V. Vokietija, kuri jimas ūkininkai reikalingi muitų globos.

J. Pr.

Spaudoj ir gyvenime

KOLABORANTŲ VEIDAI LIETUVOJE IR VAKARUOSE

Naujausiame "I Laisvę" numeryje, be keletos įdomių straipsnių, yra šiuo metu ypač aktualus straipsnis "Kolaborantų veidai". Lietuvoje ir tarp lietuvių Vakaruose". Straipsnis vertas platesnės visuomenės dėmesio, nes jame aptariamos kolaborantų rūšys pačioje tėvynėje ir čia.

Kiek kolaboravimas įleidžia šalims

Straipsnio autorius pastebi, kad kolaboravimui yra įvairių priežasčių. Rezistencija prieš komunizmą, kuri reikalauja labai didelės aukos ir valios įtempimo, negali ilgai tęstis ir žmogus pavargsta. Bet stovėti vietoje neįmanoma ir todėl vyksta vidinis pasikeitimas ir prisitaikymas. Ypač tai vyksta jaunojo kartoj, kuri esamos sąlygosse augdama — apsiranta. Autorius mano, kad viena svarbiausių priežasčių yra noras gerai gyventi, kaip gyvena privilegijuota kompartija. "Iš to kyla noras prie šios privilegijuotos klasės priklausyti, kad užtikrintų saugumą ir pragyvenimą. Iš komunistinės santvarkos jie gauna pelno, todėl nenori savo padėties prarasti ir todėl turi prisitaikyti ir kolaboruoti. Moralai šis kolaboravimas yra savo dorovinės esmės praradimas, nužmogėjimas ir atsidūrimas gyvio padėtyje. Šios rūšies kolaborantai kaip tik yra dabartinės Lietuvos valdovai, kurie yra privilegijuotoje padėtyje ir todėl visokiais būdais stengiasi padėti komunizmui, kad toje padėtyje galėtų išsilaikyti."

Toliau straipsnyje rašoma: "Ši įtaka yra labai menka ūkininkuose ir kolchozininkuose, kurie iki šiol yra išlikę mažiausiai pa-

sikeitę ir neturi pagrindo prie soryje, be keletos įdomių straipsnių, yra šiuo metu ypač aktualus straipsnis "Kolaborantų veidai". Lietuvoje ir tarp lietuvių Vakaruose". Straipsnis vertas platesnės visuomenės dėmesio, nes jame aptariamos kolaborantų rūšys pačioje tėvynėje ir čia.

Kolaboravimo reiškiniai tarp laisvųjų lietuvių

Autorius pastebi, kad "Tarp Vakarų lietuvių veikia tos pačios psichologinės ir moralinės priežastys kaip ir tarp lietuvių, esančių Lietuvoje. Tik čia dar prisideda su savo tėvyne medžiaginio ryšio praradimas, o moralinis ryšys yra retas tarp išievių ir jis vis silpnėja. Tėvynės mums čia reiškia visai ką kitą negu ji reiškė mums Lietuvoje. Prie kolaborantų prisideda ir "neutralieji" lietuviai, kurie Lietuva visai nesirūpina, tokiu savo nusistatymu jie patarnauja komunizmui ir tampa jo kolaborantais. Labiausiai šis kolaboravimas tarp lietuvių vyksta tėvynės lankymu ir iš ten sugrįžus komunistinės santvarkos teigiamu vertinimu, grįžimu ir visokiais būdais jos skleidimu išievių tarpe."

Autoriaus nuomone, mes turime stiprinti mintį, kad visos kalbos apie bolševizmo pajėgumą yra tuš-

WILHELM HUENERMANN

DIEVO APKASUOSE

Sulietuvino Zenonas Ignatavičius

(Tęsinys)

"Jei jis pultų, nusisuktų sprandą!", filosofišku ramumu nusprendė Pilypas.

"Dangaus Motina, saugok jį!", meldėsi ponias Bernardienė. Nepaisant didelės baimės, ji nenuleido akių nuo savo berniuko, kuris tuo metu pradėjo slinkti šalutiniu stogu žemyn.

"Nieko jam neatsitiks!", tvirtai ramino Martynas.

"Dėmesio! Aš mesiu plaktukus žemyn!", sušuko Robertas, kai pasiekė kopėčias.

"Na, tik nenumesk man ant galvos!", murmėjo rubuilis.

Robertas, nors buvo labai nuvargęs, bet pradėjo juoktis:

"Tada tikrai būtu po tavo galvos!"

"Vaikeli, tiek aš dėl tavęs baiminausi!", tyliai pasakė motina, kai Robertas jau buvo ant žemės.

"Mama, juk reikėjo bent kartą paskambinti!", energingai atsakė berniukas. "Aišku, kiekvieną vakarą aš negalėjau kopti į bokštą."

"Tave raudonieji greitai žemyn nutrauktų", juokėsi Martynas Kordieras. "Tačiau dabar reikia plaktukus ir kopėčias nunešti atgal."

"Vyrai jūs esate, vyrai!", gyrė juos kalvis Pui-

zė, kada jie atnešė plaktukus. Į prijuostę nušluostė savo suodinas rankas ir kiekvienam davė po didelį obuolį.

Mūrininko Kordiero tarpvartyje, kur degė žibintas staiga prieš berniukus atsistojo kažkoks vargin-gai apsiropkęs vyras ir paklausė gailiu balsu:

„Kas skambino Montbernage?“

Robertas ir Martynas nei šiaip nei taip.

„Aš jus klausiu, kas skambino?“, dar kartą paklausė nepažįstamas.

Tada storasis Pilypas ramiai ramiausiai atsakė:

„Varpai!“, ir giliai suleido savo dantis į obuolį, kurį jam buvo padovanojęs kalvis.

„O kopėčias buvome nusinešę vyšnių vogti?“, juokėsi pakeleivis. „gal būt klebono sode, ką?“ Jis stipriai žiūrėjo į Robertą Bernardą.

„Bet argi jūs nesate...?“ švėbeldžiovo berniukas, išplėstomis akimis žiūrėdamas į svetimąjį vyrą.

„Taip, aš esu tasai diakonas Petras Kudrinas, kuris tada padėjo klebonui Pruiui suvalgyti vogtas vyšnias.“

„Ir dabar jūs esate...?“

„Ir dabar jau esu kunigas. Aišku, neprisiekęs. Todėl ir atrodau kaip koks valkata. Pagalvoju, kad galėsiu būti šiek tiek naudingas Montbernage.“

„Iš tikrųjų!“, sušuko džiugiai Robertas. „Argi aš jums nesakiau, kad vieną kartą ateis toks, kuriam mes galėsime patarnauti? Rytą ketvirtą valandą, Paskiero klojime! Mes tuojau bėgsime ir suksime kaimą. Tu, rubuilis, gali kunigėlį nuvesti pas mus. Mama šiai nakčiai suras jam vietą.“

„Nesirūpink, nuvesiu!“, atsakė Pilypas ir nuvedė kunigą į namus.

Kiti du nunešė savininkui kopėčias ir leidosi priešingomis kryptimis.

Po valandos visos Montbernage, išskyrus tik keletą nepatikimųjų ir labai bailių, jau žinojo, kad kitą rytą, ketvirtą valandą, Paskiero klojime bus laikomos šventos Mišios.

Naktį Robertas ilgai neužmigo. Savo lovą abu berniukai buvo užleidę kunigui. Jiedu miegojo ant šieno. Robertas atviromis akimis žvelgė į tamsą. Jis gerai žinojo, kad buvo labai pavojinga priimti kunigą nakvynėn. Už tai juk galima pakliūti kalėjiman. Bet ne apie tai galvojo berniukas. Jis galvojo apie kunigą, kurį radę raudonieji tikrai užmuštų. Bet jie neturi jo rasti. Jiems, Montbernage jaunuoliams, reikia pasirūpinti, kad tai neįvyktų. Martynui buvo galima

pilnai pasitikėti. Dar Povilas Konverteris, kuris mokėjo gražiai trimtuoti ir Jurgis Vineis. Šis pastarasis buvo mažas, bet turėjo gerą galvą ir visada žinojo išeitį, kai kiti jos neradavo. Pagaliau negalima užmiršti ir storiojo Pilypo.

„Taip“, sumurmėjo Robertas ir metė kiek nepatinkamą žvilgsnį į savo brolių, kuris, aišku, visokiais balsais knarkė. „Na taip, nors šiaip jis niekam netinka, bet yra ramus. O tai ir ką nors reiškia. Mes susitvarkysime su raudonaisiais!“, nuramino jis save po naktinio svarstymo ir užmigo.

Taip pat Petras Kudrinas gulėjo ilgai neužmigdamas. Po penkių dienų jis vėl pirmą kartą turėjo lovą. Visą laiką, kai jis apleido La Motte-d'Usseau pilį, nakvojo miškuose ir kalnų urvuose. Vienkiemiuose gaudavo atsigerinti vandens ir duonos kėsnį. Ilgai jis nežinojo, kur eiti, kol pagaliau jam prisiminė klebonas Pruielis, kuris turėjo bėgti iš savo bažnytkaimio. Tada nusprendė vykti į jo palikta parapiją. Ir atvyko laimingai. Dabar jis dėkojo Dievui, kad virš galvos turi saugią pastogę ir galės sekančią dieną laikyti šv. Mišias.

Petras Kudrinas širdingoj maldoj save pavadė dieviškai meilei.

„Dieve, daryk su manimi ką nori!“, maldavo jo lūpos. „Duok man tai, ko tu nori: kovą, vargą, nepriekšlių, badą, šaltį, kentėjimus, persekiojimą ir mirtį! Stai aš, Viešpatie, čia esu vykdyti Tavo valios!“

Dar du žmonės tą naktį nesumerkė akių.

Ponia Paskerienė ir Lizetė David su didelėmis šluotomis valė klojimą ir rengė stalą šv. Mišioms.

Per seną panelės Lizetės veidą tekėjo ašaros. Ji buvo klebono Pruielio šeimininkė ir nuolat galvodavo apie jį: gal kur jis kenčia vargą, gal nepriekšlių? Tame pačiame klojime ji irgi ruošdavo buvusiam savo klebonui atortį. Ir nepaisant didelio džiaugsmo, kad vėl bus šioje vietoje aukojama šv. Auka, jai skaudėjo širdį, kad šį kartą svetimas kunigas stovės prie altoriaus. Ji pati save guodė ir per jos raukšlėtą, vargų išvogtą veidą, perbėgo džiaugsmo spindulys. Ūkininkei ji kalbėjo:

(Bus daugiau)

KOLONIALIZMAS IR KUCHELIO - LIPSCOMBO REZOLIUCIJA

Negalima nuleisti rankų

JUOZAS VIEKSNYS

Amerikos užsienio politikos politikos kelias? — buvo už-
vėję nepuolia Lietuvos laisvi-
nimo linkme, tačiau lietuvių
visuomenės aktyvumo dėka Ku-
chelio - Lipscombo rezoliucija
kongrese buvo pajudinta. Už-
verstas tūkstantstis laisvų, At-
stovų rūmų užsienio reikalų
komisijos pirminink. kongresm.
Thomas E. Morgan VIII. 2 ofi-
cialiai paprasė Valstybės de-
partamentą pasisakyti rezolu-
cijos klausimu. Departamen-
tas atsakymą uždelė ir atsiun-
tė jau kongresui išsiskirčius
atostogų.

Kaip ir galima buvo laukti,
departamento nusistatymas nei-
giamas. Čia cituojami motyvai:
1. "JAV visą laiką laikosi
nusistatymo, kad Jungtinės
Tautos turi būti ne užsiuolū-
mų forumas, bet, kaip JT sta-
tutų pramatyta, rimtų ir atsak-
tingų pastangų centras tarp-
tautinės taikos ir saugumo iš-
laikymui.

2. Gaila, JT narių didžioji
dalis pripažįsta Pabaltijo vals-
tybių inkorporavimą į Sov.
Rusiją ir jie rezoliuciją... pa-
laikytų labiau pastangomis nei-
statyti Sov. Sąj. ir nepatogią
padėtį, negu noru palengvinti
baltų padėtį. Todėl rezoliucija
negalėtų gauti plataus pritari-
mo".

Toliau Valst. dep-tas reiškia
nuomonę, jog, esą, vertingiau
pavertę klausimą prisiminti
iškilus progoms JT pilnaitis
ar Saugumo tarybos pose-
džiuiose.

Rašto gale Valst. d-to sek-
retoriaus pavaduotojas Broo-
ke Hays pastebi, kad tai esąs
krašto administracijos progra-
minis nusistatymas.

Pasitarimai su Lipscombu

Vienas iš rezoliucijos auto-
rių, kongresm. Glenard P.
Lipscomb, X. 14 sukvietė re-
zoliucijai remti. Jis komitetą
savo raštinės aptariu tolimės-
nę strategiją ir, perskaitęs
Valst. d-to atsakymą, paste-
bėjo:

— Aš su išdėstytais moty-
vais nesutinku. Užimtoji pozi-
cija juokinga. JT-se mes pasi-
rodome bailūs ir silpni, tad
kaip galima laukti respekto iš
kitų.

Dėl šios pozicijos galėtų bū-
ti ilgesnis pasisakymas. Vieto-
je jo gal geriau priminti X. 16
Hollywoode 15,000 miniai ir 9-
nių vakarinių stėitų radijo ir
televizijos auditorijai pasaky-
tą pagrindinę vyriausybės kalbė-
tojų mintį. Čia kalbėjo sen.
Dodd (D. Conn.), kongresm.
Judd (R. Minn.), Life žurnalo
leidėjas Jackson (viešai paža-
dėjęs savo žurnalą pasukti
griežtos prieškomunistinės ko-
vos kryptimi), komunizmo eks-
pertas Skouens ("Naked Com-
munism" knygos autorius) ir kt.
Jie reikė mintį, kad ne-
žiūrint, kokia šio krašto admini-
stracija, Valstybės departa-
mente įsitvirtinę "ekspertai"

neatlaidžiai veda šio krašto po-
litiką pralaimėjimo keliu. Ir
cituoame rašė neuztinkame
nieko daugiau, kaip pagrindi-
nius tos pragaistingos politi-
kos adeptus: reikiame jums
simpatijas, bet Sov. Rusijos
negalime pastatyti į kėlių pa-
dėtį. Kantriai neškite savo kar-
čią dalį...

— Kur nuves šis Amerikos

politikos kelias? — buvo už-
klaustas Lipscombas.

— Jis veda į totalinį pralai-
mėjimą. Mūsų tauta dar vis
miega. Jūs turite didelę misiją
ją žadinti. Jūs geriausiai pa-
žįstate artėjančią grėsmę.

Kuriais būdais tas žadini-
mas turėtų būti vykdomas: ne-
dražiu pasinformavimu ir nuo-
lankiu priėjimu (dr. P. Gri-
gaicio siūlomas metodas), ne-
organizuotu viešosios opinijos
lenkimu savo naudai (V. Ras-
tenis), kietom visuomenės re-
akcijom dėl nuolatinių nuolai-
dų rusams (dr. Alg. Nasvy-
tis)? Atsakymą turėtų duoti
tie, kurie neša formalią atsak-
komybę už mūsų politinės
orientacijos kryptį. Pabudę
amerikiečiai jau ima kelti
trūkumą ir reikalauja kongre-
są patvirtinti patį Valstybės d-
tą. Ir mes, solidarizuodami pas-
tarajai taktikai, siūlome laiš-
kais ir telegramomis dėl "stand
point of Administration's pro-
gram" protestuoti, rašant pre-
zidentui; His Excellency John
F. Kennedy, President of the
United States, White House,
Washington, D. C., ir Valsty-
bės sekretoriui: The Honorable
Dean Rusk, Secretary of
State, Department of State,
Washington, D. C.

Kuriuo kelin?

Ar bylos išsėlimas galėtų
pakenkti Lietuvos reikalui?
Teigiamai į šį klausimą viešai
yra atsakę dr. P. Grigaitis ir
Vincas Rastenis. Bet jų argu-
mentacija paremta labiau spe-
kulytyviomis prielaidomis ir ne-
tiksliai interpretuojamu istori-
ni paralelizmu, negu šių die-
nų politinė realybe. Gera sim-
tinė kitaip manančiųjų įsijun-
gė į komitetą rezoliucijai remti.
Jų svorio lietuvių visuome-
nėje, regis, niekas nedrįsta
kvestionuoti. Ir pastaruoju me-
tu Alto centro organizuojama
akcija prieš sovietinį kolonia-
lizmą savo tikslais ir priemo-
nėm labai artima Kuchelio -
Lipscombo rezoliucijai. Altas,
kiek manau, mano išeiti prieš
sovietinį kolonializmą aplamai,
losangeliečiai siūlo kolonializ-
mą konkretizuoti, apsiribojant
Pabaltijo problemomis. Nu-
monės gali skirtis, kur labiau
koncentruotis: į platųjį ar
konkretizuotą antirusišką ko-
lonializmo frontą, tik viena yra
aišku, kad, jei jau nuomonių
suderinti negalima, tai bent
neturėtų vieni kitiems mindžio-
ti kojų, nes darbo barai pla-
tūs, o darbininkų gretos reto-
kos.

Kovos kelias yra antras taš-
kas, kur Alto ir losangeliečių
nuomonės skiriasi. Altas, re-
gis, siūlo eiti tiesiog per ad-
ministraciją, losangeliečiai pra-
dėjo per kongresą.

— Kuris kelias tikslesnis?
— buvo paklaustas kongresm.
Lipscombas pasitarimų metu.

— Jei kas galėtų Valst. d-
to nuomonę pakeisti, nereiktų
nieko kongreso rezoliucijos, —
skambėjo atsakymas. — Su
administracijos pareigūnais rei-
kia sueti ir sąlyti ir jų nuomo-
nė lenkti. Dabartinė jų užimta
pozicija yra bloga.

Ne iš kur kitur, bet iš Los
Angeles savu laiku ejo suges-
tijos vykdyti paralelę akciją ir
per krašto administraciją, ir

Kuchel-Lipscomb rezoliucijai remti vykd. komiteto nariai turėjo pasitarimą su kongr. Glen Lipscomb. Po konferencijos buvo kongresmanui įteikta maža dovanėlė — St. Zbarsko angliskai paruostas lietuvių novelių rinkinys. Iš kairės į dešinę: A. Skirius, K. Liaudanskas, Alice Dotts, kongr. G. Lipscomb, L. Valiukas ir dr. P. Pamataitis. Antrojo eilėje: J. Kojelis, A. Dabšys, J. Motiejūnas ir J. A. Petrauskas. Trečiojo eilėje: E. Arbas, J. Jodelė ir L. Lašas.

jei būtų prieš metus pajudėta,
bendrajam reikalui būtų buvę
daug pasitarnauta.

Ar kova gali būti laimėta?

Kuchelio - Lipscombo rezolu-
cijai pravesti Vykdomasis
komitetas kelių posėdžių disku-
sijose yra priėjęs išvados, kad
užsibrėžtoje kovoje yra trys
etapai: a) pravesti rezoliuciją
kongrese, b) išgauti krašto ad-
ministracijos pritarimą kon-
greso nutarimą vykdyti ir bylą
perkelti į Jungtines Tautas ir
c) laimėti bylą Jungtinės Tau-
tos. Jei pasisektų pirmąjį tiks-
lą pasiekti, tai antrojo etapo
kovai sąjungininku turėtume
JAV-bių kongresą. Realiai gal-
vojant, tretysis kovos tikslas
šiuo metu vargu gali būti lai-
mėtas. Bet jis ir pats tolimiau-
sias ir kas žino, kokia situaci-
ja susidarys už metų kitų, o
gal ir už kelių mėnesių. Tad

šiuo metu komitetas koncent-
ruojasi į artimiausio tikslo re-
alizavimą. Šitos bazės užėmi-
mas galėtų būti be galo reikš-
mingas tolimesnėms operacijoms,
ko nenori prileisti pesimistai
ir apie ką gal ne sapnuote ne-
sapnuoja optimistai.

— Ar kova gali būti laimė-
ta? — buvo paklaustas Lips-
combas.

— Be kovos nieko negalima
laimėti. Kova gali būti sunki
ir ilga, bet Jūsų tikslas ver-
tas kovos. Muskietis visom le-
galiom priemonėm. Savo pagal-
bą Jums užtikrinu.

Tikrai draugiškoje konferen-
cijoje kongresm. Lipscombas
davė eilę vertingų patarimų to-
limesnės strategijos reikalui.
Čia pat buvo sudarytas speci-
ali komisija Americans for Ku-
chel - Lipscomb Resolution ko-
miteto veiklos planui paruošti.
Situacijai aptarti ir tolimes-

nei strategijai išdirbti yra pra-
matytas susitikimas ir su sen.
Thomas H. Kuchel.

PADĖKA

Minėdamos mūsų įsikūrimo J.A.
V-se dvidešimt penkerių metų su-
kaktį, esame patyrusios daug nuo-
širdumo, palankaus įvertinimo mū-
sų veiklos ir padėrinimo ateičiai.
Didžiai dėkingos esame J. E.
Vyskupiui V. Brizgiui už sveikini-
mą ir mūsų aplankymą šia proga:
mūsų Rėmėjų pirmininkui prel.
P. Jurni už iškilmingas padėkos
mišias, kun. dr. V. Cukuriui už pa-
mokslą, svečiams — prelatui P.
Ragazinskiui, Lietuvos atstovybės
patarėjui dr. S. Bačkui su Ponia,
Sv. Kazimiero, Sv. Pranciškaus ir
Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų at-
stovėms, TT. Marijorams, TT.
Pranciškonų atstovui Tėviui J.
Liaubai ir visiems mieliesiems sve-
čiams, dalyvavusiems šiame minė-
jime.

Labai įvertiname Lietuvos At-
stovo Washingtono p. Kajecko,
Amerikos Lietuvių Bendruomenės,
ALRK Federacijos, Ateitininkų
F-jos, Moterų Sąjungos, L. Vyčių,
TT. Jėzuitų sveikinimus raštu.
Ačiū visiems, sveikintiems šia
proga laiškais.

Dėkojame pobūviui vadovavusi-
am p. A. Vasaiciui, vienuolių
veiklą plačiau apibūdinusiam dr.
J. Leimonui ir mergaičių pensio-
natui, parengusiam tai progai scen-
nos vaizdėlį.

Vienuolių veikla nebūtų ima-
noma be gerbiamųjų kunigų ir pla-
čiosios visuomenės moralinės ir
medžiaginės paramos. Dėkodamos
Dievo Apvaizdai už visa tai, ką
esame patyrusios ir pasiekusios
per tuos dvidešimt penkerius me-
tus, dėkingai prisimename savo
maldose ir visus tuos, per kuriuos
ji veikė: visus, kurie ar globa ir
darbu, ar geru žodžiu ir patarimu,
ar medžiagine auka yra prisidėję
prie mūsų kūrimosi ir mūsų veik-
los.

Viešpats dosniai teatylgina vi-
siems čia ir amžinybėje.

Dėkingos

Nekaltai Prasidėjusios Marijos
Seserys
(Pr.)

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Lietuvių kalba: kasdien nuo pr-
madienio iki penktadienio 10-11 val.
ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais
8:30-9:30 val. ryto. Vakaro se-
pmad. 7 val. vak.
Anglių kalba: kasdien nuo antra-
dienio iki penktadienio 7:30 val.
vakaro.

VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 102.7 mg. FM
Tel. HEmlack 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, ILL.

PATIKRINKIT AUTOMOBILĮ PAS PRITVYRUSIUS MECHANIKUS

VISŲ FIRMŲ AUTOMOBILIŲ STABDŽIŲ
(Relinings) nuo \$14.95 iki \$17.95
TRANSMISIŲ PERDIRBIMAS (OVERHAUL) DARBAS \$50.00

MOTORO PAGRINDINIS REMONTAS, "BODY WORK" IR
DAŽYMAS

KIEKVENAS DARBAS GARANTUOJAMAS 90 DIENU.

Parduodame įvairių firmų 1955-1960 m. automobilius
gerame stovyje ir su garantija

WESTERN AUTO SALES & SERVICE
(LIETUVIŲ ĮMONE)

4318 South Western Avenue
Telefonas — LAfayette 3-1790

— Tas tikrai gražus, kurio
siela skaisti. —Sapho

Išmintingas žmogus turi il-
gas ausis ir trumpą liežuvį.

— Vokiečių priežodis

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra
visos reikalingos maldos ir gies-
mės bei liturginiai nurodymai.
Išleido Kunigų Vieniūbė, 2 patai-
syta laida. Kaina \$3.50. Užsaky-
mus siųsti: DRAUGAS, 4545 W.
63rd St., Chicago 29, ILL.

DAINA CO
Sav. inž. A. Semenai
PARDAVIMAS - TAISYMAS
3321 S. Halsted St. - CL4-5665
Atd. 9-6. pirm. ketv. 9-9. Sekm. užd.

STIRBIS FUEL OILS

Aliejus virtuvei ir krosnims
"Geresnė ir pigesnė alyva"

Tel. HEmlack 4-6264

PETRAS STIRBIS

6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, ILL.

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2312 W. 47th St., FR 6-1998
TV RADJAI, HI-FI, VESINTUVAI
Pardavimai-taisyimai. Sek. uždaryta

MOVING

F. KASPARAS
Vietoje ar toli — patyrusių
sąžiningas, svarus patarnavimas
TO 3-1262 Cicero, Illinois

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4 % MOKAME UŽ
BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per
federalinės valdžios agentūrą.
KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS
VIS NAUJOS DĖVANOS
TAUPYTOJAMS.

**ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.**
1447 So. 49th Court
Cicero 50, ILL.
JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sektorius
Tel. Bishop 2-1397

Platinkite "Draugą".

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Sekmadieniais abi krautuvės atidarytos nuo 12 iki 5.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidara tik
6211 South Western Ave. krautuvė.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliktamuo nuo pra-
gyvenimo pinigų taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigiji-
mui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms,
krikštynoms ir kitiems reikalingams. Kas turi su-
sitauptus pinigus, tas jaučiasi saugesnis ir laimin-
gesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

PASINAUDOKITE

"DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaus-
tuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės
visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas
knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikš-
mingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos dar-
bų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų
išlaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas,
duotas DRAUGO spaustuvėi, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei
kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAU-
GO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gy-
venimą išvijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaus-
tuvėi.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

9 butų mūras. Apie \$11,000 nuomos. Puiki vieta. Gražūs butai.
 6 butų mūras. Naujas šildymas. Alum. langai. \$7,500 nuom. \$59,500.
 8 butų mūras su baldais. Apie \$6,500 nuomos. Brighton Parke.
 2 butų medinis. Naujas šildymas. Platus sklypas. Garažas. \$24,400.
 3 metų. 4 1/2 kamb. mūras. Alyva šildymas. Karpetai. Alum. langai. \$19,700.
 6 1/2 kamb. 4 metų mūras. Alum. langai. Platus sklypas. Prie parko. \$24,900.
 3 1/2 kamb. 7 metų mūr. Brangūs įrengimai. Pigus. \$21,800.
 Geras pajamų mūras. 8 ir 3 kamb. butai. \$17,400.
 Padidintas mūro bungalow. 4 ir 2 kamb. Platus sklypas. Garažas. \$19,900.
 Nerasite geresnio kaip šis 7 metų. 2 butų mūras. 4 ir 3 1/2 kamb. Garažas. \$29,900.
 2 butų mūras. 2 po 6 kamb. ir mūro garažas. Alyva šildymas. Roselande. \$27,500.
 5 butų mūras. 3 auto. mūro garažas. Naujas alyva šildym. \$54,400.

NAUJA ISTAIGA DIRBA KASDIEN

K. VALDIS REAL ESTATE
2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

MISCELLANEOUS

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apraudo.
 2047 W. 67 Pl. WA 5-8062

TELEVIZIJAS

paprašas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnav. vietoje \$3.00, už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir dalyv. Pigios pakeičiamos lempos.
 J. M. G. L. I. N. A. S.
 2549 W. 69th St. U. A. PR 6-1063

Alyva, anglis, kūrenimo sistemų pakeitimai ir pataisymai

BLUEFIRE OIL CO.

DR 3-3683

(24 VAL. TARNYBA)
 Žemos kainos, greitas ir sąžiningas aptarnavimas
 Atstovs V. DOBA, HE 4-5880

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR

AUKŠTOS REŠIOS FOTOGRAFIJOS

MUS SPECIALIŠKAI

PRECIN PHOTO STUDIO

4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
 (Incorporated)
 EDVARDAS ULIS, sav.

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Lituanica Ave.
 Tel. FRONTIER 6-1882

MŪS KOLONIJOSE

Athol, Mass.

Metinis kortavimo vakaras

Šv. Pranciškaus parapija Athol turės savo metinį kortavimo vakarą parapijos salėje, lapkričio 17 d., penktadienį, 8 val. vak. Parengimas bus taip pat vak. "Military Whist" ir vienas pelenas skiriamas parapijos reikalams. Bus proga visiems atsilankiusiems linksmai praleisti laiką, užkasti, laimėti gerų daiktų, ypač išlošti Padėkos die nei didelį kalakutą. Net 10 kalakutų paskirta laimėjimui.

Parapičiai ir visi apylinkės lietuviai ir skatinami dalyvauti šiame rengime. Jūsų dalyvavimas daug padės turėti kuo geriausių sėkmių. Bus galima įsigyti bilietus prie durų parengimo vietoje.

Lanko parapičius

Šiomis dienomis parapijos klebonas aplanko visas parapičių šeimas. Tai yra metinis kalėdojimas. Yra proga susipažinti su nauju klebonu ir užsimokėti savo parapijai metinę duoklę.

Jei viena ar kita šeima bus apleista, malonėkite pranešti klebonijai. Klebonas kun. Jonas Jutt nori aplankyti kiekvieną šeimą be išimties.

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Nėra rasių problemos

Visur, kur tik gen. Howley lankėsi, jis pastebėjo baltus, juodus ir mišrius gyvenant, dirbant ir linksminantis kartu. Portugalų kolonijose nėra rasių problemos, vien tik ekonominiai bei socialiniai skirtumai. Dabar pradėta kurstyti rasių neapykantą yra svetima Angolos gyventojams.

Kadangi dabartinė rasių sritis yra labiausiai atsilikusi ir labiausiai priešinga naujovėms, nenuostabu, kad ji buvo parinkta išpūsti "nepriklausomybės".

Angolų ir buvau pirmas amerikietis, kuriam buvo leista įžengti į tą rasių sritį. Ir aš radau, kad devynios dešimtys iš 4.5 milijonų gyventojų, yra ramios ir užsiima krasto supramoninimo bei sumoderninimo darbu. Dauguma juodųjų aukų buvo nužudyta tam, kad gyvuosius priverstų prisidėti prie žudikų. Liudytojų teigimu, iš 100 puolančiųjų, tik du ar trys yra kurstytojai, kiti gi siaubo priversti ar suviloti didelio grobio, moterų ir amžino jų vėlės gyvenimo pažadais. Rasių srityje niekas jų nevadina "sukilėliais" ar "nacionalistais", bet tiesiog "banditais".

Būdingam žygyje nedidelis banditų būrelis (ligi 12 asmenų) džunglėse užpuola gentes kaimą. Kaimiečiai išrikiuojami, iei ir jų keletas sušaudoma į bauginimui. Likusius pasakoma: "Prisidėkite prie mūsų ir darykite, ką įsakysime, o jeigu ne — nužudysime ir jus".

Teroras ir prievarta

Tuo būdu pajungti kaimiečiai sudaro didesnę masę ir kokių 2,000 skaičiuje nukreipiami puli didesnius centrus. Tokiose žygiuose puolėjai esti ginkluoti čekų šautuvais, peiliais, vėždais ir lydimi raganių, kurie juos aprūpina magiškais milteliais (generolas duoda pavyzdžių), nes jie nesitenkina savo aukų paprastu nužudymu, bet pirmiausia iš jų sužaloja.

Portugalai valdo Angolą jau daugiau kaip 400 metų, ir jų valdymas ne tik blogesnis už kitų kolonijinių valstybių valdymą, bet daugeliu atžvilgiu geresnis pvz., rasės ar tarpusavio santykiuose.

Angola turi milžinišką vertę ir reikšmę: tai derlinga žemė su gausiu ir geru vandeniu, neįmatuojamais metalų ir brangiųjų akmenų turtais ir daugeliu geriausių Afrikos uostų. Da bar ji daro labai didelę pažangą. Su laiku ji galės išmaitinti 40 milijonų žmonių, ir portugalai stengiasi ją apgyvendinti nuolatiniams emigrantams. Kapitalas ir technikos specialistai atvyksta iš Vokietijos, Švedijos, Italijos ir kitur.

Kadangi dabartinė rasių sritis yra labiausiai atsilikusi ir labiausiai priešinga naujovėms, nenuostabu, kad ji buvo parinkta išpūsti "nepriklausomybės".

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

Jeigu Dievas tau leidžia daug kentėti, tai laikyk tai ženklui, kad tave nori padaryti dideliu šventuoju. — Izaokas Ninivietis

REAL ESTATE

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apraudo.
 2047 W. 67 Pl. WA 5-8062

TELEVIZIJAS

paprašas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnav. vietoje \$3.00, už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir dalyv. Pigios pakeičiamos lempos.
 J. M. G. L. I. N. A. S.
 2549 W. 69th St. U. A. PR 6-1063

Alyva, anglis, kūrenimo sistemų pakeitimai ir pataisymai

BLUEFIRE OIL CO.

DR 3-3683

(24 VAL. TARNYBA)
 Žemos kainos, greitas ir sąžiningas aptarnavimas
 Atstovs V. DOBA, HE 4-5880

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR

AUKŠTOS REŠIOS FOTOGRAFIJOS

MUS SPECIALIŠKAI

PRECIN PHOTO STUDIO

4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
 (Incorporated)
 EDVARDAS ULIS, sav.

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Lituanica Ave.
 Tel. FRONTIER 6-1882

DRAUGE GAUNAMI LEIDINIAI

AMŽINISIS GYVENIMAS, psichologinė studija. Kun. J. Danilevičius. London, Canada. 1958 m., 68 psl. \$2.00
 EPOCHOS SAMONINGUMO POEZIJA, Czeslaw Milosz, vertė ir redagavo Juozas Kęstas, su autoriaus įvadu, užsklanda — A. Nykolas-Niliūnas. Išeido Literatūros Lankai, Buenos Aires, 1955 m., didelio formato, 93 psl. \$3.00
 MORENO UGNYS, poezija, Kazys Bradūnas. Išeido Literatūros Lankai, 1958 m., 78 psl. \$2.00
 IR NEVESKI Į PAGUNDĄ, Draugo premijuotas romanas, Jeronimas Ignatonis. Aplankas dail. Jono Pilipausko. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, Chicago, 1958 m., 314 psl. \$3.00
 RINKTINĖS MINTYS, spaudai parengė Juozas Prunskis. Daugelio autorių ir tautų amžinųjų išmintis įvairiais klausimais. Išeido Lietuvių Dienos, 1953 m. Kietais viršeliais su aplanku. 326 psl. \$4.00
 MAZOJI LIETUVA, I t., Studia Lituanica. Paruošta Lietuvos Vakarų Studijų Komisijos pastangomis ir parama. Leidžia Lietuvos Tyrimo Institutas. Santraukos anglų ir vokiečių kalbomis. New York, N. Y., 1955 m., 327 psl. \$5.00

Trys su puse milijono praktikuoja šį pamaldumą vien tik Amerikoje!

"ŠVENTOJI VALANDA NAKTIES ADORACIJAI NAMUOSE"

Jeigu jautiesi visų apleistas, niekam nereikalingas arba neturi kur dėti laiko, nemiegi, pabandyk praleisti vieną valandą su Visatos Kūrėju Lietuvių kalba knygelė tau daug padės

Siųsk 25c —

DRAUGAS
 4545 W. 63rd St. Chicago 29, Ill.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą"

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

4 1/2 kamb. 4 m. bungalow ant 30 p. lot. \$19,000.
 2 apt. 5 ir 6 kamb. Atskiri šildymai. Marquette pk. \$23,500.
 2 apt. 5 ir 6 kamb. šildymas karštu vandeniu. Garažas. \$20,500.
 3 apt. 5, 4 ir 3 kamb. Atskiri šildymai. Marquette pk. \$36,500.
 12 apt. 4 po 4 kamb. Metinės pajamos virš \$13,000. \$105,000.

A. KATILIUS R. E.
2456 W. 69th St. RE 7-8399

Labai geras medinis, 2 po 4 k., ant cementinių pamatų, atskiras kambarius skalbyklai, didelė pastogė garažas, arti mokykla ir bažnyčia. Užkėty \$3,500 imokėti. Tuoj galima užimti 1 butą.

Mūrinis 5 butai. Centras šildymas. Tvirtas mūras. Didelės pajamos. Prie pat Jaunimo Centro.

Mūr. 4 butai: 2x5, 2x4, 2x3, 2x2, ofisai ir patalpa bet kokiam biznui. 50 pėd. sklypas. geros nuomos, mažas įmokėjimas, nebus paskolos išlaidų.

Mūr. 4 butai: 3x3 ir 5 kamb., geriausia Marquette Parko vieta.

Turime daug ir įvairių namų višose kolonijose, parpūnime paskolas, notariuojame dokumentus.

ŠIMAITIS

REALTY — INSURANCE
 2737 W. 43rd St. CL 4-2390
 arba
 4936 W. 15th St. OL 6-4980

6 kamb. mūrinis. 37 p. sklypas. Gazu šildymas karštu vand. Marquette Parke. Tik \$14,500.

3 butų mūr. 5—2 kamb. Alyva šildymas. Garažas. \$235 mėn. pajamų ir savininkui 2-jų kamb. butas. Gage Parke. E. Orentas.

5 kamb. mūrinis. 14 m. senumo. 57 p. sklypas. Moderni vonia ir virtuvė. Gazu šildymas. Garažas. tik \$17,500. Mažų įmokėjimų galima nupirkti. O. Jakubėnas.

3-jų butų med. 5—6—2 kamb. Platus sklypas, šiluma gazu, 2 maš. garažas. \$125 mėn. pajamų ir savininkui 6 kambarių butas. Brighton Parke centre. Tikrai vertas dėmesio. \$18,900.

Turime daug kitų gerų pirkinių: rezidencinių ir apartamentinių namų. Be jokio įsipareigojimo skambinkite arba dar geriau užvažiuokite ir pamatykite!

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais

J. BACEVICIUS

BELL-VARPAS

REAL ESTATE
 General Insurance, Notary Public
 6455 SO. KEDZIE AVENUE
 Tel. PROSPECT 8-2232

7 butų gražus ir tvarkingas apt. Gage Parke. Kait. ir šald. \$66,000. 2 a. mūr. 5 ir 6 kamb. Gage parke. Centr. šild. 2 maš. mūr. gar. \$22,500.

2 a. med. 5 1/2 ir 2 kamb. \$185 pajamų mėn. Taksai \$120. Imokėti \$3,500.

22 kamb. ROOMING HOUSE plus puiki taverna. \$5,500 pajamų mėn. Visais tik \$4,900.

ŠIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
 4259 So. Maplewood Ave.
 Tel. CL 4-7450 arba YA 7-2046

GALUTINAS ISPARDAVIMAS

Kainos nupigintos už keletą likusių 2-jų kamb. "ranch" & "split level" namų. Gazu apšild. Visos gatvės grįstos, "curbs", kartu ir viešieji šaltiniai. Artį prie visko. Mūsų Addison Subdivizijoje.

DABAR! \$17,900; \$990 IMOKETI

Modelis — 1 blokas į vakarus nuo Addison Rd. ant May St. & 1 blokas į pietus nuo Army Trail Rd.

MARILYN HOME BLDGS.
 KI 3-3300 arba PO 6-3190

IESKO NUOMOTI

Reikalingas mažas butas dviem asmenim, arba kambarius su virtuve. PR 6-2830.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI! TARPININKAUSME BUTŲ ISNUOMAVIMUI PATAIKAVIMAS VERTI TURIME LAUKIANČIŲ SARAŠĄ

BELL-VARPAS Real Estate
 6455 S. Kedzie — PROSPECT 8-2233

HELP WANTED MOTERYS

REIKALINGA VIREJOS PADEJEJA

Palanga Restaurant, 6918 South Western Avenue. Tel. GR 6-9758.

DEMESIO!

Gražių vizitinių kortelių biznieriui-profesionalui reikia

DRAUGAS spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai prieinama kaina

DRAUGAS
 4545 West 63rd Street
 Chicago 29, ILLINOIS
 Skambinkit LUDLOW 5-9500

SKELEBITES "DRAUGE"

REAL ESTATE REAL ESTATE

Mūrinis visai naujas 2 a. po 7 kamb. su 4 tualetais, 59 ir Mozart. \$39,500.

Maisto krautuvė Marquette p. su visais įrengimais ir prekėmis. \$5,000.

Mūrinis 2 a., 4 nuomos, šalia mūro įrengimas. \$26,000.

Mūrinis 2 a., 5 metų. 71 ir Rockwell, išvysta iš Chicago.

Mūrinis 2 a. 10 butų, labai geram stov. savininkas duoda paskolą. \$110,000.

Mūrinis 7 kamb. Visi labai dideli, daug priedų, 62 ir Rockwell, \$20,000.

Mūrinis naujas 4 1/2 apačioj, 3 gaminti viršū. M. p., \$19,900.

Mūrinis 5 kamb. naujas šild., garažas, 66 ir Mozart, \$16,300.

Mūrinis 5 kamb., 11 metų, garažas, pastogė, tik \$12,900.

Mūrinis naujas 2x5 1/2 prie Jaunimo Centro. \$36,900.

A. KAIRYS REAL ESTATE

2501 West 69th Street.
 Tel. 436-5151

Mūr. 5 apart. paj. \$3,000—\$18,800. Mūr. 2 po 6, extra lotas. \$24,900. Pigių ir gerų apartm. būstai.

Prieš perkdami namus, būtinai patikrinkite mus.

BUDRECKAS

4081 ARCHER AVE. LA 3-3384

ATKREIPKIT DĖMESI!

Arti mokyklų Gage Pk. geras 20 metų 5 kamb. mūr. bungalow. Šildymas karštu vandeniu—alyva. Kilmiai ir kt. priedai. Garažas. \$20,500.

DU NAMAI

Labai gerame stovyje Brighton Pk. Gražūs mūr. bungalow, šildymas karštu vandeniu—gazu. Kiemas mažesnis 3 kamb. mūr. namas, išnuomos už \$60 mėn. Visa kaina \$19,500.

TAVERNA—BE KONKURENCIOS

Yra prie "sausos" apylinkės ribos, prekybos centre. Garantuoti gėra klientūra ir uždarbis. Tokių pirkinių retai pasitaiko.

VIEN DEL SKLYPO

Apsimoka pirkti šį 6 kamb. medinį namą Marquette Pk. ant 50 pėdų sklypo! Mūr. garažas. Tik \$16,000.

PELNINGAS 8 BUTŲ MŪRAS

Čikagos Pietuose. Naujai remoduliuotas. Svarus rajonas. \$60,000—arba pasiūlymas. Reikia parduoti — skubėkite!

2x5 IR 4 KAMB. BUTAS

Mūr. Karšto vandens—alyvos šildymas. 2 auto garažas. Namai gerame ir tvarkingame stovyje. Tik \$22,000.

6 KAMB. MŪR.

12 metų, Marquette Pk. 1 1/2 mašinos garažas. \$18,500.

P. LEONAS

REAL ESTATE

LANKĖMĖS PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVE

Chicago žurnalistų būrelis apsilankė Pasaulio Lietuvių archyve, kur malonaus tos įstaigos direktoriaus V. Liulevičiaus mielai buvo sutikti, aprodyta archyvo įrengimai ir medžiaga, ir ta proga išklausa p. Liulevičiaus paskaita apie archyvo reikšmę žurnalistui, mokslininkui, kultūrininkui.

Po paskaitos V. Liulevičius informavo žurnalistus apie PLA įsikūrimo istoriją, jo augimą, naudingumą ir visa kita kuo šiuo metu p. Direktorius yra labiausia susirūpinęs — patalpomis.

Būnant pabėgėlių stovyklose užvirė kultūrinis gyvenimas: pristeigta pradžios ir aukštesniųjų mokyklų, net universitetas, įvairių kursų, meno ansamblių, laikraščių bei knygų leidimų. Kiekvienam galvojančiam, tačiau, buvo aišku, jog stovyklinis gyvenimas yra labai laikinas. Atsirado žmonių galvojančių, kad reikia ir iš tos stovyklinės mūsų gyvenimo iškarpos surinkti pėdsakus ir užfiksuoti, kad ateities kartoms šis tas liktų. Tas žmogus buvo Vincentas Liulevičius, išmokslintas istorikas, archyvininkas, pedagogas. Jis pirmas ėmėsi darbo išsaugoti atečiai šios gražios, kūrybingos kultūrinės lietuvių veiklos pėdsakus.

Privati pradžia

Pradžioje darbas buvo pradėtas pusiau privačiu būdu. Vėliau 1946m.XI.19d. mokyklų direktorių suvažiavime (Vokietijoje) V. L.čius pasiūlė pradėti organizuoti rinkti istorinę medžiagą. Pasiūlymas priimtas ir sudaryta Istorinės Medžiagos Rinkimo komisija, kurios pirmininku išrinktas tos idėjos iniciatorius, V. Liulevičius. Pradžioje kreipdamasis į įstaigos istorinės medžiagos reikalą, jis rėmėsi Švietimo Valdybos vardu. Darbas vyko sėkmingai. Greitai tos medžiagos prisirinko apščiui ir teko rūpintis persiuntimu jos per Atlantą. Susižinota su prelatu Juru, Šv. Kazimiero vardo vienuolynu Chicagoje dėl laikinų patalpų tai medžiagai. Vienuolynas sutiko tą istorinę archyvinę medžiagą priimti ir pagloboti. Medžiagos jau nemažai buvo surinkta ir didėlėmis siuntomis pradėta siųsti į Chicago. P. Liulevičiui, savo lėšomis mokėti brangias persiuntimo išlaidas ilgainiui finansškai tapo sunkoka ir jis pradėjo kombinuoti gauti įtakingų amerikiečių pagalbą. Jam pasitaikė proga turėti reikalą su lietuvių kilmės aukšta IRC pareigune Rovaite ir atvaizdaves jai reikalą gavo jos pažadą padėti kurį istesėjo. Jos pagalba dideli archyvinės medžiagos kiekiai buvo persiųsta Chicago.

Po 15 metų

Dabar, po 15-os nenuilstamo darbo metų, turimoji medžiaga jau nebetelpa į 39-as spintas, kurių bendras lentynų ilgis siekia apie 500 pėdų. Surinktoji medžiaga liečia 22-jų įvairių kraštų lietuvių veiklą. Šioki medžiagos surinkta tik deka pasisventimo ir bendradarbiavimo įvairių kraštų Pasaulio Lietuvių archyvo įgaliotinių bei paskirų siuntėjų. Paminėtina geriausiai įgaliotinių veiklos rezultatai yra Urugvajų (K. Čibiras), Kolumbijoj (E. Vosyliūnienė), Austrijoj (Prel. Razminas), Danijoj (A. Bričkovienė), Vokietijoj (A. Venculskas), Didžiojoje Britanijoj (O. Kairiukštiečė). Taip pat labai daug prie PLA išaugimo prisidėjo ir Šv. Kazimiero vardo vienuolės, čekagietės, priimamos, kaip jau minėta, siuntiniai (kurių buna net 3-400 svarų svorio), korespondencija, teikdamos interesantus informacijų. Kazimierietės vienuolės sudarė pagrindines medžiagines sąlygas PLA veiklai ir plėtojai suteikdamos nemokamai tinkamas patalpas, aprūpintas švieša, šilima ir dalimi invento-

riaus. Visiems kuo nors prisidėjusiems prie PLA augimo priklauso visų lietuvių pagarba už tai.

Aukos darbu ir pinigais

Pinigais būtiniausioms kanceliarijos ir inventoriui įsigyti išlaidoms PLA 1948-1955 metais subsidijavo Vlikas iš Alto jo reikalams skirtų lėšų. 1959 metais sušelpė JAV LB Centro Valdyba. Dabar remia Kultūros Fondas. Tačiau PLA direktorius vistiek jokio atlyginimo už savo darbą negauna. O to darbo daug. Kiekvienas atsiunčiamas daiktas specialioje knygoje registruojamas eilės numeriu po to įrašomas kartotekon, kataloguojamas ir metrikuojamas, o atsiuntėjui išrašomas pakvitavimas. Darbo praverstų ir ne vienam archyvarui. Tuo tarpu V. Liulevičius dirba vienai vienas po 2-3 valandas 3 dienas savaitėje, grįžęs iš fabriko po nelengvo fizinio darbo! Daug laiko šios įstaigos tvarkymui auksa ir V. Liulevičiaus šeima. Be to, techniskam darbui kartais susilaukiama lietuviškos tautos ir už tai padėka priklausanti mūsų spaudai, kuri neat-sisako įdėti direktoriaus atsi-saukimus į pensininkus ir "bedarbius", kad valandėlę - kitą padėtų. Pav. Stasys Staniškis archyvo naudai yra padirbęs net 106 valandas.

Dabartinės PLA patalpos yra geros: namai mūro, aplinkui atokiau nuo kaimyninių pasta-

Australų ir vietinių dailininkų parodos atidarymas lapkričio 4 d. Čiurlionio galerijoje. Centre matomi galerijos direkt. dail. M. Šileikis ir dail. Ad. Varnas.

menkiausias dalykėlis liečias lietuvių gyvenimą čia yra mie-lai priimamas, nepaisant kurios pasaulėžiūros, religijos ar sam-burio veikla dokumentas ar daiktas liudyti. Svarbu tik, kad jis liudyti lietuvių visuomeni-nę - kultūrinę veiklą arba vie-koliu ar kitokiu būdu liestų Lietuvą ar lietuvius. Rašiniai ir knygos gali būti ir ne lietu-vių kalba, jei tik juose kalbama apie Lietuvą arba lietuvius.

Didelė nauda

Pasaulio Lietuvių Archyvo nauda yra labai didelė. Ją la-biausia pajuto tie asmenys, ku-rie buvo mokėsi Vokietijoj ir kurių dokumentai buvo žuvę. Čia jie rado savo dokumentų

klomis "kruvinomis" pastango-mis išugdytas PLA nustotų mums savo reikšmės (bent di-dele dalimi!), o ar mes turime moralinę teisę taip pasielgti su mūsų visos tautos istoriniu turtu? Toliau — pirkti ar sta-tyti specialius namus. Tuo rei-kažu daug kalbama ir net ra-šoma, bet ar taip jau daug kie-no rūpinamasi? Buvo jau ne vienas visuomenės atstovų po-sėdis, siūlyta ir svarstyta įvai-rūs projektai, bet pirkti ar sta-tydinti namus reikia nemaža pinigų, kurių, kaip žinome — nėra. Yra ir kuklesnių pasiūly-mų, — tai nupirkti mūrinių 6-7 kambarių "bungaliuką", prita-rinti ir tai būtų netai jau ne-jmanomai brangu ir praktiška, turėtume savas PLA patalpas. Šis reikalas dabar perduotas P-LB Chicago Apygardos vado-vybei, kuri, reikia tikėtis, ji-teigiamai išspręs — paaiškino ir atsakė V. Liulevičius.

Archyvo reikšmė yra labai didelė. Jau dabar kai kurių kraštų lietuvių veiklos pėdsak-ams susiekti tėra vienintėlis šaltinis.

Mums reikia namų

Kai kurių Vokietijos stovyklų bylos jau dabar įdomesnės pasiskaityti už kai kuriuos ro-manus, o jos bus dar įdomesnės ir vertingesnės tada, kai iš šio pasaulio iškeliaus gyvieji pra-eities įvykių liudininkai.

Istikrųjų gėda mums čikagie-čiams! Žymiai mažesnės lietu-vių kolonijos jau turi savo na-mus, nejaugi Chicago būdama didžiausias pasaulio lietuvių centras neišsugalėtų įsigyti na-mų, kuriuose galėtų tilpti taip svarbi pasaulio lietuviams įsta-iga — Pasaulio Lietuvių archyvas?

Didelė ir nuosirdi žurnalistų padėka Vincui Liulevičiui už la-bai įdomią paskaitą, už paro-dymą bei paaiškinimą jo tikrai pasisventėliškai vedamos pa-saulio lietuviams taip naudin-gos įstaigos. PLA adresas: 2634 W. Marquette Road, Chicago 29, Illinois, U. S. A.

Kalpas Uoginuis

A. + A. STANISLOVAS KIBARTAS

Gyveno 6809 S. Rockwell Street.

Mirė lapkr. 12 d., 1961, 12:30 v. popiet, sulaukęs senatvės.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr., Kauno Rėdybos. Amerikoje išgyveno 57 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 sūnūs Felix, marti Marie ir Stanley, marti Stella, duktė Olimpia, 2 anū-kės Eileen ir Eva, brolis Walter su šeima, sesuo Juze-fa Kibartaitė, gyv. Michigane, mirusio brolio Felisko sūnūs ir dukterys, 2 pusseserės Izabelė Eičienė ir Martha Misiūnienė ir jų šeimos, giminės, Vensky še-ma ir Seselė M. Uršula, pranciškietė, gyv. Pittsburgh, Pa., kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Maldos Apaštalavimo D-jai, Brighton Pk. Kūnas pašarvotas Lakawicz kopl., 2424 W. 69th St., Laidotuvės įvyks treč., lapkr. 15 d., iš kopl. 9 v. r. bus atlydėtas į švenč. P. Marijos Gimimo parap. baž-nyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Sūnūs, duktė, marčios ir anūkės.

Laid. direkt. Steponas Lackawicz. Tel. 7-1213.

DRAUGAS, antradienis, 1961 m. lapkričio mėn. 14

7

Šauniam poetui, Vienybės redaktoriui, Lietuvių Rašytojų D-jos pirmininkui

JUOZUI TYSLIAVAI

mirus, liūdi kartu su velionies šeima ir lietuviško rašto gerbėjais

Ben. Babrauskas ir
Gražina Tulaukaitė

Melrose Parko ALB Šešt. Lituanistinės Mokyklos mokytojai ALDONAI MILMANTIENEI ir jos šeimai, mylimam vyrui ir tėveliui

VYTAUTUI MILMANTUI mirus,
giliai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Melrose Pk. Šešt. Lituanistinės mokyklos mokytojos:
A. JARIENĖ, A. PUKNAITYTĖ,
E. LAZAUSKIENĖ

Buvusiam Lietuvoje Vilkauskio gimnazijos mo-kytojai

A. + A.

LIUDUI KASPERSKIUI

mirus, velionies žmoną, O. KESPERSKIENĖ, skausmo dienoje nuosirdžiai užjaucia buvusios klasės draugės:

K. Dauparienė, E. Strikienė, M. Gintnerienė,
M. Sirutytė ir I. Sinkevičiūtė.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilimėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Petkus

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. Townhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIOSKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO

MR. NELSON'

SAVININKO

SAINT CASIMIR

MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinų

Perskaite dien. "Draugą", duokite jį kitiems

APLINK MUS

× „Mūsų Jauniausiems“ vaikų skyrelio redaktorių kolektyvui sutiko priklausyti: Antanas Beleska, Vanda Frankienė, Stasys Dziugas, Jonas Minelga, Marija Pėteraitienė, Kazys Taliunevičius.

× Kun. dr. J. Vaskas, MIC, vieną savaitę laiko vedė misijas Sv. Jurgio parapijoje. Parapičiai džiaugiasi atsinaujinę dvasiškai ir daug ko pasimokę iš turinčių pamokslų. Žmonių lankėsi daug, bet galėjo būti ir daugiau. Daugiausia lankėsi šeimos kartos. Šią savaitę, lapkr. 12–19 d., misijos tęsiamos anglų kalba.

× Tėvų Marijonų Bendradarbių Chicago apskrities susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 15 d., 7:30 v. v., t. m. vienuolyno patalpose prie „Draugo“. Po susirinkimo arbata, kurią patieks Brighton Parko skyrius.

Sol. Pr. Bičienė lapkričio 26 2:30 v. p. p. dainuos televizijoje, Artist's Showcase programoje, tinklas 5. Primename, kad solistė dainuos Draugo romano konkurso premijos įteikimo iškilnėse sausio 7 d. Marijos Aukšt. mok. salė.

× Prel. P. Juro septyniadesimties metų sukakties minėjimas bus gruodžio 16 d. Jaunimo Centre. Bilietų galima jau gauti pas LB. C. V. pirm. J. Jasaitį, A. Rūgūtę, E. Juknevičienę ir kt.

× Dail. A. Rūkštelė šiomis dienomis išvyko į Baltimorę ir Philadelphia. Čia jis turės dvi dideles savo dailės parodas. Be to, skaitys kelias paskaitas apie lietuvių tautinį meną.

× Už Lietuvos Studentų Šalpos Fondo mirusius narius paimalos buvo lapkričio 12 d. 10 val. Sv. Kryžiaus par. bažnyčioje. Šv. mišias laikė kun. K. Jursėnas, pamokslą sakė kun. A. Stašys. Pamaldų metu įvairią maldą solo giedojo sol. L. Bildušienė.

× Onai Martionienei, 3415 So. Lithuania, už 6 savaites, sugaištas namuose dėl ligos, pagal Leonardo Jankausko parinktą draudimo planą, išmokėta \$844.34. L. Jankausko telefonas LU 5-2094. (Sk.)

MARIA ALUMNAE TURĖS REKOLEKCIJAS NETEKĖJUSIOMS MOTERIMS

Rekolekcijos netekėjusioms moterims bus Maria Aukštėn. Mokykloje, 6727 S. California, lapkr. 26 d. Ruošiamas St. Casimir–Maria High School Alumnae Assn. ir yra taikomos visoms netekėjusioms moterims virš 21. Rekolekcinis praves kun. Charles J. Marhoefer, De Paul universiteto profesorius. Diena prasidės šv. Mišiomis 10:30 prieš piet. paskui bus priespėjimai. Rezervacijos turi būti padarytos iki lapkričio 20 d.

Perskaitę „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

× Sv. Jurgio parapijoje 40 val. atleidai įvyks gruodžio 3–5 d. vakarais bus pamokslai.

× Cicero Sv. Antano parapijos mokyklos mokinių tėvams gruodžio 3 d., sekmadienį, 3 v. p. p. kun. Fr. L. Filas, SJ, skaitys paskaitą „Seksualinis vaikų auklėjimas“. Visi tėvai kviečiami dalyvauti.

× Kotryna Simanavičienė, 4437 So. Talman av., pergvenus akies operaciją, jau grįžo iš ligoninės į namus, bet dar tebėra daktaro priežiūroje, tikimasi, netrukus liga bus pilnai nugalėta.

× Susivienijimo Lietuvių Namų savininkų Bridgeporte mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, lapkričio 14 d. 7:30 v. v. Lietuvių auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Visi nariai kviečiami.

× Atvykusių iš D. Britanijos lietuvių metinis linksma vakaris įvyks lapkričio 25 d. 7:30 v. v. Vyčių salė, 2453 W. 477th St. Linksma vakariui numatyta įvairi programa, vaišės ir šokiai. Visi atvykę iš D. Britanijos lietuviai ir svečiai kviečiami į šį parengimą atsilankyti.

CHICAGOJE

MIRĖ TEISĖJAS

Illinois valstybės aukščiausio teismo vyriausias teisėjas George Bristow mirė nuo vėžio Illinois universiteto ligoninėje. Buvo teisėju nuo 1927 metų.

JEIGU NESIMOKYS, NEGAUS VALGYTI

Raymond Hilliard, Cook apskrities pašalpos dir., kalbėdamas 400 Chicago mokyklų vedėjų pasakė: „Negalime leisti vaikams sugriauti savo gyvenimą, išstojant iš mokyklų ir tampa priklausomiems pašalpų gavimui. Turėsime paimti Jėzusą už sprando ir pasakyti jiems: 'Arba mokykis, arba ne valgysi'. Hilliard remia programą, kuri sustabdytų pašalpų toms šeimoms, kurių vaikai atsisako lankyti mokyklas.

CHICAGOJE JAU KALĖDOS

Sekmadienį, kai miesto centre mažiau judėjimo, darbininkai pradėjo puošti State st. ka. lėdnėmis eglutėmis ir šviesomis. Kalėdinė eiseną įvyks lapkričio 26 d.

PAVOGTI LAIDOTUVIŲ PINIGAI

Policija ieško trijų vyrų, kurie pavogė rankinuką su \$3,000 iš Hermine Cieslak, 167 West Superior st. Ji buvo sutaupius tuos pinigus savo laidotuviams iš sv. Vardo katedros, kurios parapijai priklauso. Rankinuko buvo 30 šimtinų.

GRASINO NUZUDYTI

Sam DeStefano, 1656 N. Sayre, žinomas „gangsteris“, buvo policijos sulaikytas, kai jis grasino nužudyti „Chicago Tribune“ laikraščio reporterį ir jo šeimą. DeStefano įtariamas turintis ryšį su trimis žmogžudystėmis, papildytais per paskutines 10 dienų.

— Dr. Jonas Valaitis, 2547 W. 45th St., Chicago 32, Ill., priima aukas, siunčiamas A. Škėmos raštų leidimui. A. Škėmos raštams išleisti organizacinę komisiją sudaro Valdas Adamkavičius, Antanas Gustaitis, Marius Katiliškis, Julius Kaupas, Vytautas Kavolis, Algimantas Kėželis, Algirdas Landbergis, Algimantas Mackus, Henrikas Nagys, Kostas Ostauskas, Jonas Valaitis.

Chicagoj ir apylinkėse

DARBINGAS LABDARIŲ SEIMAS

Amerikos Lietuvių Katalikų Labdarių sąjungos seimas prasidės sekmadienį įvyko Sv. Seimose vilioje, Orland Park, Ill. Seimas sutraukė gausų būrį atstovų, kurie uoliai pasisėdėjo labdarinės veikloje. Mišias atnaušo ir pamoklą pasakė vysk. V. Brizgys. Pamaldose dalyvavo ir Marijonų provincijos kun. J. Jancius, MIC. Labdarių seimui sumaniai pirmininkavo inž. A. Rudis, sekretoriaus A. Voldemaras. Apie sąjungos veiklą pranešė jos pirmininkas A. Valonis, išdėstė planus kun. K. A. Linkus, prieglaudos vedėjas kun. S. Adomėnas, labdarių bendradarbių (auxiliary) pirm. C. Rich.

Tarp seimo dalyvių buvo matyti prel. Ign. Albavičius, prel. Jurgis Paškauskas, kun. J. Sakėvičius, MIC, tėvų marijonų namo Clarendon Hills, Ill., viršininkas, kun. K. Jursėnas, kun. Ed. Abramaitis, kun. A. Stašys, Marijona Rudienė ir kt. Aukų surinkta per 1,800 dol.

BALIUS AIDOS OPERAI PAREMTI

Lietuviškos operos pastatymas yra reikalingas ne tik didelio ryžto ir įtemptų pastangų, bet ir nemažai lėšų. Energingoji Operos choro valdyba lėšas sutelkti mėgina įvairiais būdais — mecenatų parama, aukomis ir paskirais mažesniais parengimais. Šiam tikslui ir buvo surengtas lapkričio 11 d. Western Ballroom salėje labai gerai pavykęs Aidos operos pastatymui paremti banketas, sutraukęs pilnutėlę salę žmonių.

Kiek užkandus ir, geram orkestui grojant, pasišokus, meiningą programą pradėjo Vacys Petrauskas, padėkluodamas A. Gustaičio eilėraštį ir pakviestas sol. Neriją Linkevičiūtę padainuoti. Solistė įprastu nuosirdumu ir savo sultingu so pranu padainavo solo Viliją iš Lehoro op. Linksmoji našlė Čigonė (Donizetti), Na, tai kas (K. Kaveco) ir Butterfly ariją ir op. Butterfly (Puccini). Publikai nenustojant ploti, priedo dar davė Sugrįžk į Sorrento. Solistė N. Linkevičiūtė klausytojų buvo labai šiltai sutikta ir po kiekvienos dainos pelyntais plojimais palydėta. Tai įrodė kad ši jauna solistė yra publikos mėgiama ir jau bekojanti į mūsų pirmieji solistų eiles.

Solo dainoms akompanavo muz. M. Motiekaitis. Programą vedė ir tarpus savo idiomomis eilėmis užpildė V. Petrauskas. Programos pabaigoje solistė buvo įteikta gėlių.

Ši operos balių reikia laikyti tikrai pavykusiu tiek atsilankiusių skaičiumi, tiek tvarkingu pravedimu, tiek ir neįteigta bei darniai pravesta programa. Be to, reikia pažymėti, kad ir spauda buvo įvertinta, duodant atskirą stalą žurnalistams, kurių tarpe buvo kun. B. Chomskis, Vl. Būtėnas, A. Antanaitis, J. Vaičiūnas su žmonomis ir kt. Operos choras yra pirmasis šio savo baliuose išvedęs ir jau kelintą kartą praktikuojas.

Į balių atsilankiusieji buvo patenkinti vakaru ir kartu parėmė operos lietuvišką pastatymą. O Operos choras jautė savo darbų ir pastangų įvertinimą.

Ps.

RASEINIEČIŲ SUSITIKIMAS IR MAIRONIO PAMINĖJIMAS

Ateinančių metų pabaigoje sueina šimtas metų nuo didžiojo lietuvių tautos dainiaus ir tautinio atgimimo žadintojo Maironio gimimo. Tai davė progą Raseinių apylinkės žmoniems susirinkti ir pagerbti iš šios apylinkės kilusį dainių.

B. Pakšto salė lapkričio 11 d. buvo susirinkę netoli trijų šimtų raseiniečių ir jų svečių. Programą pradėjo Vikt. Lesnias, primindamas šio susirinkimo prasmę ir pakviestas dainuoti Raseinių burmistą Adolfą Jodką tarti žodį. Kalbėtojas priminė, kad iš vienos apylinkės kilusių susitikimas svetimame krašte yra vertas dėmesio, ypač turint progą pagerbti vieną iš didžiųjų raseiniečių — poetą Maironį. Buvo paminėti ir kiti žymieji, kaip T. Daugirda, poetas J. Baltrušaitis, J. Tallat Kelpša, akt. Gliuskis ir kt. Raseiniuose buvo išleisti pirmieji pašto ženklai ir sukurta komitetas, kuris pasidarė kitoms savivaldyboms pavyzdžiu. Tylos minute buvo pagerbti mirusieji raseiniai. A. Jodka pasiūlė susirinkti kasmet.

Meninę programą atliko raseinietės sol. Stasė Klimaitė Pau-tienienė, padainuodama Ten, kur Nemunas banguoja — J. Kačanausko, Koks ten lengvas poilsėlis — J. Tallat-Kelpšos, Mano sieloj šiandien šventė — J. Tallat-Kelpšos, Bisiu dar davė Vai putę, putę — S. Simkavės. Solistę publika palydėjo šiltais plojimais. Akompanavo A. Nakas.

Vyt. Jodka labai gražiai padėklavo Maironio poemą Či-činską. Trečiasis raseinietis St. Adomaitis pagrojo smuiku Intermezzo iš Cavaleria Rusticana ir Soherzo. Abiems buvo smarkiai paplota. Prie vakarienę maldą sukalbėjo kun. P. Garša.

Raseiniečių buvo atvykusių net iš Bostono — Šmitai, iš Toronto — Kavaliauskai. Buvo gauta sveikinimų iš buvusių raseiniečių, kaip pulk. K. Zuko, kun. V. Dabušio, kun. Kintos, kun. A. Rutkausko, J. Mačytės Kasperavičienės, Kersnauskaitės Okunienės, Mikuckienės, Gylų ir Minelgų, J. Andrašiūno, dr. Zemačio, Ivaškevičių, J. Giedraičio, P. Butkaus, Vy-tartų ir kt.

Buvo nuosirdžiai pasidalinta mintimis, prisiminta bendra praeitis ir linksmai pasišokta, grojant B. Pakšto orkestrui. Iniciatorių grupė parengė gerą vakarienę, o vienas iš jų gražiai apdainavo žinomesniusios čia esančius raseiniečius.

Susitikimas yra gerai pavykęs, puikiai organizuotas, laikas buvo tikrai maloniai praleistas.

FAZANŲ IR ZUKIŲ MEDŽIOKLĖ

Illinois valstybėje fazanų ir zukių medžioklė prasideda lapkričio 18 d., 12 val. dienos.

Reikšmingas patįgėjimas Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

MŪSŲ JAUNIAUSIEMS

Redaguoja Lietuvių Mokytojų sąjosa Chicago sk. redaktorių kolektyvas: Red. J. Plašas, 7042 South Claremont Ave., Chicago 36, Ill., pav. M. Steikūnienė, 6737 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

M. Pėteraitienė

GRAŽI ŠALIS

Mokykloje, tėvynės pažinimo pamokos metu, mokinės Birutės pasakojimas: „Aš su savo mamyte kartu einu, kai būna tautos šventės, Lietuvos nepriklausomybės ir birželio įvykių minėjimai. Šiose šventėse visuomet Tautos himną gieda ir mano mamytės veidu vis ašaros rieda. Kartą aš mamytės paklausiau, kodėl ji ir daugiau žmonių verkia. Man mamytė atsakė, kad verkia gražios šalies, kurią toli, toli turėjo palikti. Štai ką man mamytė pasakojo:

— Ta graži šalis yra už Atlanto vandenyno, prie Baltijos jūros — gintaro kraštas. Ten senovėje miškai šventi buvo, ažuolai didžiuliai augo, kurių pavėsyje kanklininkai kankliavo, o jaunimėlis šoko ir dainavo. Vaidilų ir vaidilūčių buvo kurenama ir saugojama šventoji — amžinoji ugnis, kad niekada neužgesytų. Tą kraštą daug pilių pristatė ir narsiai nuo priešų jas gynė. Dabar čia kur mes gyvename, šitame krašte, tada dar tik vieni miškai buvo, o toje šalyje jau miestai puošnia statyba žibėjo.

Daug kartų priešai puolė tą šalį norėdami turtyti žemės plotų. Buvo tos šalies žmonės spaudą uždraudę ir laisvę atėmę. Bet ten močiutės sėngal-klausomybės ir birželio įvykių minėjimai. Šiose šventėse visuomet Tautos himną gieda ir mano mamytės veidu vis ašaros rieda. Kartą aš mamytės paklausiau, kodėl ji ir daugiau žmonių verkia. Man mamytė atsakė, kad verkia gražios šalies, kurią toli, toli turėjo palikti. Štai ką man mamytė pasakojo:

— Ta graži šalis yra už Atlanto vandenyno, prie Baltijos jūros — gintaro kraštas. Ten senovėje miškai šventi buvo, ažuolai didžiuliai augo, kurių pavėsyje kanklininkai kankliavo, o jaunimėlis šoko ir dainavo. Vaidilų ir vaidilūčių buvo kurenama ir saugojama šventoji — amžinoji ugnis, kad niekada neužgesytų. Tą kraštą daug pilių pristatė ir narsiai nuo priešų jas gynė. Dabar čia kur mes gyvename, šitame krašte, tada dar tik vieni miškai buvo, o toje šalyje jau miestai puošnia statyba žibėjo.

Lietuvių Vytis, pieštas jauno šio skyrelio skaitytojo.

tiniais rūbais dėvėjo, šienelį grėbė, linelius rovė ir su daina rūtų darželį ravėjo. Kaip gera buvo mums visiems toje gražioje šalyje gyventi — visur savo miela, rodos, ir saulė šviesavo ir duona saldėsnė. Ten gražūs turtingi miestai, sodai, keliai, pilikalniai, ežerai, upės ir upeliai. Švarus oras ir švelnus vėjelis. Kvepianti miškai pilni žvėrelių, čilbančių paukščių, grybų, uogų ir minkščių samanėlių. Žaliose pievose daugybė žydinčių gėlių, kuriose litutės renka saldų medų. Lygiuose laukuose, lyg juostos vingiuoja mėlyni upeliai, šalia kviečių ir rugių lin-guoja kalneliai. Ten mūsų keliai, sodai, smūkeliai, smėliu barstyti takeliai ir švarūs gyvenami nameliai. Linksni ir vaisingi, niekam pikta nepadarę, to krašto žmonės. Po dienos darbų, jaunimas vakarais visoj šaly gražias dainas dainuoja, neveltui ir dainų šalimi va-dinama. Tai graži šalis yra — Lietuva. Palikome tą brangią tėvynę, kai iš rytų žiaurus priešas ją užgrobė, o mus iš namų išvarė — vieni į miškus išbėgo, laisvę dar ginti ir ten žuvo, kiti į Sibirą vergauti ir mirti išvežti buvo, dalis Lietuvoje likę dar laukia laisvės rytojaus, o mes čia baigiam savo dalį...

Nutilus mamytė aš supratau, kodėl jai ir mums visiems dabar ašaros rieda. Pamoka baigėsi, bet mokiniai nenorėjo, kad baigtųsi pasakojimas apie gražiąją šalį. Mielas jaunas skaitytoja, papasakok ir tu ką žinai apie brangią tėvų žemę.

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

upės ir upeliai. Švarus oras ir švelnus vėjelis. Kvepianti miškai pilni žvėrelių, čilbančių paukščių, grybų, uogų ir minkščių samanėlių. Žaliose pievose daugybė žydinčių gėlių, kuriose litutės renka saldų medų. Lygiuose laukuose, lyg juostos vingiuoja mėlyni upeliai, šalia kviečių ir rugių lin-guoja kalneliai. Ten mūsų keliai, sodai, smūkeliai, smėliu barstyti takeliai ir švarūs gyvenami nameliai. Linksni ir vaisingi, niekam pikta nepadarę, to krašto žmonės. Po dienos darbų, jaunimas vakarais visoj šaly gražias dainas dainuoja, neveltui ir dainų šalimi va-dinama. Tai graži šalis yra — Lietuva. Palikome tą brangią tėvynę, kai iš rytų žiaurus priešas ją užgrobė, o mus iš namų išvarė — vieni į miškus išbėgo, laisvę dar ginti ir ten žuvo, kiti į Sibirą vergauti ir mirti išvežti buvo, dalis Lietuvoje likę dar laukia laisvės rytojaus, o mes čia baigiam savo dalį...

Nutilus mamytė aš supratau, kodėl jai ir mums visiems dabar ašaros rieda. Pamoka baigėsi, bet mokiniai nenorėjo, kad baigtųsi pasakojimas apie gražiąją šalį. Mielas jaunas skaitytoja, papasakok ir tu ką žinai apie brangią tėvų žemę.

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Reikšmingas patįgėjimas

Puošnioje ir modernioje Chicago Savings and Loan Association patalpose (6245 So. West Ave.) lapkričio 11 (šeštadienį), 7 val. vak. buvo oficiali atidaryta nauja meno galerija. Šita reprezentacinė lietuvių meno seklyčia čia įsteigta tik šio banko šeimininko J. Pakel, Sr., rūpesčiu ir jo dideliu atsidavimu lietuviškai kultūrai. Pasididžiavimo ir pagarbos jausmas apima kiekvieną, galeriją lankančio širdį, kad štai ir mes lietuviai jau ugtelėjome iki to,

— V. Petravičiaus parodos atidaryme kalba teisėjas Alfonsas F. Wells. Iš kairės į dešinę matyti: Ponia Petravičienė, teisėjas A. Wells, Chicago Savings and Loan Association meno galerijos reikalų tvarkytojas dail. Adolfas Valeška ir dail. Viktoras Petravičius.

Nuotrauka A. Gulbinsko